

Udskriftsdato: 24. december 2025

2022/2 LSF 71 (Gældende)

Forslag til Lov om en ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck, engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager stipendium som tillæg på grund af en funktionsnedsættelse eller som enlige forsørgere samt ophævelse af lov om den sociale pensionsfond

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, j.nr. 23/01200

Forslag

til

Lov om en ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck, engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager stipendium som tillæg på grund af en funktionsnedsættelse eller som enlige forsørgere samt ophævelse af lov om den sociale pensionsfond

Kapitel 1

Ret til ekstra økonomisk støtte til modtagere af den supplerende pensionsydelse

§ 1. Udbetaling Danmark udbetaler uden ansøgning ekstra økonomisk støtte på 5.000 kr. inden den 1. november 2024 til en pensionist, der er berettiget til og har fået udbetalt den supplerende pensionsydelse for år 2023 efter § 72 d i lov om social pension, jf. dog stk. 3.

Stk. 2. Ved udbetaling af ekstra økonomisk støtte efter stk. 1 finder § 36 i lov om social pension tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Ekstra økonomisk støtte efter stk. 1 udbetales ikke til dødsboet efter en pensionist, der på udbetalingstidspunktet er afgået ved døden.

Stk. 4. En pensionist, der den 1. november 2024 ikke har modtaget ekstra økonomisk støtte efter stk. 1, og som er berettiget til og har fået udbetalt den supplerende pensionsydelse for 2023 efter § 72 d i lov om social pension, kan ansøge om at få udbetalt ekstra økonomisk støtte hos Udbetaling Danmark. Ansøgningen om ekstra økonomisk støtte efter stk. 1, skal være modtaget hos Udbetaling Danmark senest den 31. december 2025.

§ 2. Skal pensionisten eller dennes dødsbo tilbagebetale den supplerende pensionsydelse for 2023 efter § 39 b, stk. 5, eller § 42, stk. 1, i lov om social pension, skal udbetalt ekstra økonomisk støtte efter § 1 ikke tilbagebetales.

§ 3. Udbetaling af ekstra økonomisk støtte efter § 1 administreres af Udbetaling Danmark.

Stk. 2. Udbetaling Danmark skal videregive oplysninger om udbetalingstidspunkt og personnummer på pensionister, der har modtaget ekstra økonomisk støtte efter § 1, til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til brug for statistisk opfølgning og analyse, samt opbevaring i styrelsens statistiske datavarehus.

Kapitel 2

Ret til engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager stipendium som tillæg på grund af en funktionsnedsættelse eller som enlige forsørgere

§ 4. Arbejdsmarkedets Tillægspension udbetaler et engangsbeløb på 1.000 kr. inden den 1. juni 2023 til uddannelsessøgende, der har en NemKonto, jf. dog stk. 3, og der for december 2022 modtog et af følgende:

- 1) Stipendium som tillæg på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse efter SU-lovens § 7, stk. 3.
- 2) Stipendium som tillæg til enlige forsørgere efter SU-lovens § 7, stk. 4, nr. 1.

Stk. 2. Der kan maksimalt udbetales ét engangsbeløb efter stk. 1 til samme person.

Stk. 3. Engangsbeløb efter stk. 1 udbetales ikke til dødsboet efter uddannelsessøgende, der på udbetalingstidspunktet er afgået ved døden

§ 5. Udbetaling af engangsbeløb efter § 4 administreres af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Stk. 2. Arbejdsmarkedets Tillægspension udbetaler uden ansøgning engangsbeløb til uddannelsessøgende omfattet af § 4, som har en NemKonto. Modtageren af engangsbeløbet får meddelelse om afgørelsen via udbetalingsmeddelelsen fra det finansielle institut, hvor den uddannelsessøgende har anvist en konto som NemKonto.

Stk. 3. Arbejdsmarkedets Tillægspension anmoder uddannelsessøgende omfattet af § 4, som ikke har en NemKonto, om at oprette en NemKonto med henblik på udbetaling af engangsbeløbet. Anmodningen sendes ved almindeligt brev til den bopælsadresse, der fremgår af CPR.

Stk. 4. Uddannelsessøgende, der den 1. juni 2023 ikke har modtaget engangsbeløb efter § 4, kan ansøge om engangsbeløbet hos Arbejdsmarkedets Tillægspension. Den uddannelsessøgende skal dokumentere at være omfattet af § 4 og anvise en NemKonto, jf. dog stk. 5. Ansøgningen om engangsbeløb skal være modtaget hos Arbejdsmarkedets Tillægspension senest den 1. august 2023.

Stk. 5. Personer, som ikke kan få oprettet en NemKonto, kan ansøge om engangsbeløbet efter stk. 4 og anvise en anden konto til udbetaling af engangsbeløbet.

§ 6. Uddannelses- og Forskningsstyrelsen udsøger de uddannelsessøgende, som er omfattet af § 4, og videregiver oplysninger om de uddannelsessøgendes personnumre til Arbejdsmarkedets Tillægspension til brug for udbetaling af engangsbeløb efter § 5, stk. 2. Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter en frist og et dataformat for fremsendelse af oplysninger.

Stk. 2. For uddannelsessøgende, der i perioden efter den frist, som Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter, jf. stk. 1, 2. pkt., til og med den 31. oktober 2023, modtager en afgørelse om tildeling af stipendium som tillæg på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse efter SU-lovens § 7, stk. 3, for december 2022, og som ikke har fået udbetalt engangsbeløb på baggrund af en ansøgning efter § 5, stk. 4, udsøger og videregiver Uddannelses- og Forskningsstyrelsen oplysninger om de uddannelsessøgendes personnumre til Arbejdsmarkedets Tillægspension til brug for udbetaling af engangsbeløb efter § 5, stk. 2.

Stk. 3. Der kan til brug for udsøgningen i medfør af stk. 1 og 2 blive behandlet oplysninger om ydelsestype, udbetaling og personnumre for de uddannelsessøgende, som er omfattet af § 4, der får udbetalt engangsbeløbet, jf. § 5, stk. 2, eller efter anmodning, jf. § 5, stk. 3. Arbejdsmarkedets Tillægspension indsamler fra CPR oplysninger om navn og adresse på de uddannelsessøgende omfattet af § 4, der får udbetalt engangsbeløbet efter anmodning, jf. § 5, stk. 3.

Stk. 4. Arbejdsmarkedets Tillægspension indsamler fra CPR oplysning om dødsfald på de uddannelsessøgende omfattet af § 4, der får udbetalt engangsbeløbet, jf. § 5, stk. 2, eller efter anmodning, jf. § 5, stk. 3. Arbejdsmarkedets Tillægspension indsamler fra CPR oplysninger om navn og adresse på de uddannelsessøgende omfattet af § 4, der får udbetalt engangsbeløbet efter anmodning, jf. § 5, stk. 3.

§ 7. Engangsbeløb, som er udbetalt til en uddannelsessøgende eller dennes dødsbo, der ikke er berettiget til det udbetalte beløb efter § 4, skal ikke betales tilbage, hvis udbetalingen skyldes en myndighedsfejl, herunder fejl i udsøgningsdata, jf. § 6, og det samlede udbetalte beløb ikke overstiger 2.000 kr.

§ 8. Arbejdsmarkedets Tillægspension skal videregive oplysninger om udbetalingstidspunkt og personnummer på personer, der har modtaget engangsbeløb efter § 4 til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til brug for statistisk opfølgning og analyse, samt opbevaring i styrelsens statistiske datavarehus.

Kapitel 3

Fælles regler

§ 9. Ekstra økonomisk støtte efter § 1 og engangsbeløb efter § 4 er skattefrie.

Stk. 2. Ekstra økonomisk støtte efter § 1 og engangsbeløb efter § 4 indgår til og med år 2026 ikke i tildelingen eller beregningen af offentlige forsørgelsesydelse, herunder pension og andre indkomst-

og formueafhængige offentlige ydelser, og medfører ikke fradrag i disse ydelser for ydelsesmodtageren, dennes ægtefælle, samlever eller andre husstandsmedlemmer.

Stk. 3. En person, der modtager en offentlig forsørgelsesydelse, skal selv oplyse myndigheden, som udbetaler den offentlige forsørgelsesydelse, om udbetalingen af økonomisk støtte efter § 1 eller engangsbeløb efter § 4.

Stk. 4. For at myndigheden kan se bort fra ekstra økonomisk støtte og engangsbeløb i de i stk. 2 nævnte situationer, skal en person, der har modtaget støtte eller engangsbeløb, jf. §§ 1 og 4, efter anmodning fra den relevante myndighed dokumentere at have modtaget støtten eller engangsbeløbet.

§ 10. Ekstra økonomisk støtte efter § 1 og engangsbeløb efter § 4 kan ikke overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgning før udbetalingstidspunktet.

Stk. 2. Ekstra økonomisk støtte efter § 1 og engangsbeløb efter § 4 kan ikke anvendes til modregning.

Administration og finansiering

§ 11. Staten afholder udgifterne til ekstra økonomisk støtte og engangsbeløb efter denne lov.

Stk. 2. Staten afholder alle udgifter til Udbetaling Danmarks administration af opgaverne om ekstra økonomisk støtte efter denne lov gennem betaling af et administrationsbidrag, jf. § 25 i lov om Udbetaling Danmark.

Stk. 3. Staten afholder alle udgifter til Arbejdsmarkedets Tillægspensions administration af opgaverne efter denne lov om engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager stipendium som tillæg på grund af en funktionsnedsættelse eller som enlige forsørgere.

Kapitel 4

Ikrafttræden

§ 12. Loven træder i kraft den 3. maj 2023.

Kapitel 5

Ændringer i anden lovgivning

§ 13. I lov om Udbetaling Danmark, jf. lovbekendtgørelse nr. 240 af 12. februar 2021, som ændret ved § 20 i lov nr. 1267 af 13. september 2022 og § 11 i lov nr. 452 af 20. april 2022, foretages følgende ændring:

1. I § 1, *stk. 1*, indsættes som *nr. 20*:

»20) Lov om en ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck og engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager stipendium som tillæg på grund af en funktionsnedsættelse eller som enlige forsørgere samt ophævelse af lov om den sociale pensionsfond.«

§ 14. Lov om den sociale pensionsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 131 af 27. februar 2004, ophæves.

Stk. 2. Beskæftigelsesministeriet afholder udgiften til revision for regnskabsåret 2022. Der vil ikke blive foretaget revision af fonden for 2023.

Kapitel 6

Territorial gyldighed

§ 15. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. *Indledning*
2. *Lovforslagets hovedpunkter*
 - 2.1. *Udbetaling af ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck*
 - 2.1.1. *Gældende ret*
 - 2.1.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.2. *Engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager SU-handicaptillæg og SU-forsørgertillæg som enlig forsørger*
 - 2.2.1. *Gældende ret*
 - 2.2.2. *Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.3. *Klageadgang*
 - 2.3.1. *Gældende ret*
 - 2.3.2. *Beskæftigelsesministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.4. *Placering af opgaven hos Udbetaling Danmark og Arbejdsmarkedets Tillægspension*
 - 2.4.1. *Gældende ret*
 - 2.4.2. *Beskæftigelsesministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.5. *Forbud mod retsforfølgning*
 - 2.5.1. *Gældende ret*
 - 2.5.2. *Beskæftigelsesministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.6. *Fritagelse fra formueopgørelsen frem til og med 2026*
 - 2.6.1. *Gældende ret*
 - 2.6.2. *Beskæftigelsesministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
 - 2.7. *Ophævelse af lov om den sociale pensionsfond*
 - 2.7.1. *Gældende ret*
 - 2.7.2. *Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning*
3. *Behandling af personoplysninger og forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven*
4. *Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige*
 - 4.1. *Økonomiske konsekvenser*
 - 4.1.1. *Ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck*
 - 4.1.2. *Engangsbeløb til modtagere af SU-handicaptillæg og SU-forsørgertillæg som enlig forsørger*
 - 4.1.3. *Ophævelse af den sociale pensionsfond*
 - 4.2. *Implementeringskonsekvenser*
5. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.*
6. *Administrative konsekvenser for borgerne*
7. *Klimamæssige konsekvenser*

8. *Miljø- og naturmæssige konsekvenser*
9. *Forholdet til EU-retten*
10. *Hørte myndigheder og organisationer m.v.*
11. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige har den 10. februar 2023 indgået Aftale om Inflationshjælp. Aftalen omfatter følgende midlertidige tiltag til kompensation af borgerne for fortsat høje priser:

- En ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrechecken.
- Ramme til økonomisk udsatte børnefamilier.
- Civilsamfundspulje: Hjælp til børn i udsatte familier.
- Udskydelse af betalingsfrister for A-skat og AM-bidrag.
- Støtte til mindre købmænd og andre energiudsatte fødevareforretninger i små byer.
- Støtte til udsatte energiintensive kulturinstitutioner.
- Støtte til energiforbedrende tiltag på kulturinstitutioner.
- Forhøjelse af standardfradraget for dagplejere.
- Engangsbeløb til SU-handicaptillægsmodtagere og enlige forsørgere på SU.
- Ekstra tilskud til borgere med høje medicinudgifter.
- Civilsamfundspulje: Hjælp til borgere i udsatte positioner.
- Ekstra midler til afkoblingsordningen og fjernvarmepuljen.
- Økonomisk rådgivning af udsættelsestruede lejere.

Dette lovforslag udmønter den del af den indgåede aftale, som vedrører en ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck og engangsbeløb til SU-handicaptillægsmodtagere og modtager af SU-forsørgertillæg som enlig forsørger.

Det foreslås, at der udbetales ekstra økonomisk støtte på 5.000 kr. til en pensionist, som er berettiget til og har fået udbetalt den supplerende pensionsydelse (herefter ældrecheck) for 2023. Det foreslås, at den ekstra økonomiske støtte udbetales som et skattefrit engangsbeløb. Udbetalingen forventes at kunne ske i maj 2023. Det foreslås, at der udbetales et engangsbeløb på 1.000 kr. til uddannelsessøgende, der for december 2022 modtog stipendium som tillæg, fordi de på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde (herefter SU-handicaptillæg) eller modtog stipendium som tillæg som enlige forsørgere (herefter SU-forsørgertillæg som enlig forsørger). Engangsbeløbet skal understøtte nogle af de uddannelsessøgende, der kan have vanskeligst ved at øge deres indkomst ved siden af SU-stipendier og SU-lån gennem erhvervsarbejde, og som derfor forventes at blive særligt ramt af de aktuelle høje priser.

Det foreslås, at den ekstra økonomiske støtte og engangsbeløbet ikke skal påvirke beregningen af eller medføre fradrag i pensionen, forsørgelsesysdelser eller andre indkomst- og formueafhængige offentlige ydelser til og med år 2026.

Det foreslås videre, at den ekstra økonomiske støtte og engangsbeløbet udbetales automatisk uden forudgående ansøgning med mulighed for, at personer, som ikke får støtten eller beløbet udbetalt automatisk, i

en nærmere afgrænset periode kan ansøge om at få udbetalt støtten eller beløbet, hvis visse betingelser er opfyldt.

Endelig indeholder lovforslaget forslag om at ophæve lov om den sociale pensionsfond. Det skyldes, at midlerne i fonden udløb omkring udgangen af 2021, og Nationalbanken har meddelt, at de sidste rentebetalinger er bogført pr. 1. april 2022.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Udbetaling af ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck

2.1.1. Gældende ret

Udbetaling af den supplerende pensionsydelse (ældrecheck) er reguleret i lov om social pension, som fastsætter kriterierne for ret til ydelsen. Det følger af § 72 d i lov om social pension, at der til folkepensionister, som inden den 1. januar i det pågældende år er berettiget til pension, jf. § 12, stk. 1, og som opfylder betingelserne i § 72 d, stk. 2-6, udbetales en årlig supplerende pensionsydelse.

Det er Udbetaling Danmark, som udbetaler folkepension, herunder ældrecheck. Ældrecheck udbetales automatisk i januar måned, hvis Udbetaling Danmark har de nødvendige oplysninger. Ældrecheck kan efterbetales, hvis pensionisten inden 6 måneder efter udgangen af januar sender oplysninger om sin formue, som viser, at formuen pr. 1. januar ikke oversteg formuegrænsen, jf. § 39, stk. 7, i lov om social pension.

Desuden foretager Udbetaling Danmark efter § 39 b, stk. 1, i lov om social pension en årlig efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår på baggrund af pensionistens årsopgørelse og oplysninger fra indkomstregistret. Efterreguleringen kan både medføre en efterbetaling af for lidt udbetalt pension og et krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt pension, jf. § 39 b, stk. 5. Det gælder også for ældrecheck.

Pensionisten har efter § 41, stk. 1, i lov om social pension pligt til at oplyse Udbetaling Danmark om forandringer i forhold, der kan forventes at medføre ændringer i pensionen.

Hvis pensionisten tilsidesætter sin oplysningspligt efter § 41 eller i øvrigt i ond tro uberettiget har modtaget pension, skal pensionisten eller dennes dødsbo efter § 42, stk. 1, tilbagebetale det beløb, der er modtaget med urette.

Hvis der ikke fastsættes regler om tilbagebetaling, vil fejludbetalinger skulle baseres på obligationsrettens almindelige regler om tilbagesøgningskrav (condictio indebiti). Efter grundsætningen om condictio indebiti kan den, der ved en fejl har betalt et beløb, som den pågældende ikke var forpligtet til at betale, efter omstændighederne kræve beløbet tilbagebetalt. Vurderingen af, om beløbet kan kræves tilbagebetalt, afhænger bl.a. af, om modtageren uberettiget har modtaget ydelsen i ond tro.

Udbetaling Danmarks opgaver varetages med administrativ og teknisk bistand fra Arbejdsmarkedets Tillægspension på omkostningsdækket basis, jf. § 15, stk. 1 og 2, i lov om Udbetaling Danmark, jf. lovbekendtgørelse nr. 240 af 12. februar 2021.

Der er ikke fastsat regler om udbetaling af ekstra økonomisk støtte til pensionister, som har modtaget ældrecheck for 2023.

2.1.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Den indgåede aftale om ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck for 2023 skal kompensere

de økonomisk vanskeligst stillede pensionister med små formuer og lave indkomster i en situation med fortsat høje priser i det danske samfund.

Det foreslås derfor, at der udbetales ekstra økonomisk støtte til en folkepensionist, som er berettiget til og har fået udbetalt ældrecheck for 2023.

I overensstemmelse med aftalen foreslås det, at den ekstra økonomiske støtte udbetales som et skattefrit engangsbetrag på 5.000 kr.

Det foreslås videre, at den ekstra økonomiske støtte udbetales automatisk af Udbetaling Danmark til pensionister, som i forvejen er berettiget til og har fået udbetalt ældrecheck for 2023. En automatisk udbetaling vil sikre, at alle berettigede pensionister så vidt muligt modtager den ekstra økonomiske støtte uden at skulle ansøge herom.

For at sikre, at ekstra økonomisk støtte så vidt muligt udbetales automatisk til hele den berettigede personkreds, der modtager ældrecheck for 2023, bliver udbetalingerne foretaget i fire runder. Første udbetaling af 5.000 kr. forventes så vidt muligt at kunne ske i maj 2023 for de folkepensionister, der frem til og med udbetalingstidspunktet har fået udbetalt ældrecheck for 2023. Anden udbetaling vil ske i september 2023. Der vil herefter være to automatiske udbetalinger af ekstra økonomisk støtte i forbindelse med den årlige efterregulering af pensionerne i 2024 for det foregående kalenderår, hvor pensionisten kan have fået ret til ældrecheck for 2023 og dermed ret til ekstra økonomisk støtte. Den sidste automatiske udbetaling vil ske ultimo 2024 på baggrund af en ny udsøgning af målgruppen, hvor de pensionister, som tidligere har fået udbetalt ekstra økonomisk støtte, dog ikke vil indgå.

Det foreslås, at der herefter fra den 1. november 2024 gives mulighed for, at pensionisten kan ansøge om udbetaling af ekstra økonomisk støtte, hvis vedkommende er berettiget til og har fået udbetalt ældrecheck for 2023, men ikke har modtaget ekstra økonomisk støtte i forbindelse med de automatiske udsøgninger og udbetalinger.

En udbetaling af ældrecheck, der vedrører 2023, som f.eks. først sker i 2025, vil således efter ansøgning give ret til ekstra økonomisk støtte, hvis pensionisten ikke tidligere har fået udbetalt støtten.

Forslaget giver mulighed for, at de pensionister, som f.eks. ikke har fået efterreguleret pensionen inden den sidste automatiske udbetaling ultimo 2024, kan søge om ekstra økonomisk støtte frem til og med den 31. december 2025, hvis det viser sig, at de i denne periode får efterbetalt ældrecheck. Herefter vil der ikke blive udbetalt ekstra økonomisk støtte, hverken ved automatisk udsøgning eller efter ansøgning.

Baggrunden for fristen for ansøgning den 31. december 2025 er hensynet til, at der er tale om administration af en enkelt udbetaling, som udbetales med henblik på at kompensere for de høje priser, og som derfor bør udbetales inden for den nærmeste fremtid.

Der vil være information om ordningen på f.eks. borger.dk og Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings hjemmeside således, at pensionisterne vil kunne henvende sig til Udbetaling Danmark, hvis de ikke har fået den ekstra økonomiske støtte udbetalt, selv om de har modtaget ældrecheck for 2023.

For at være omfattet af ordningen om ekstra økonomisk støtte skal pensionisten være berettiget til og have fået udbetalt ældrecheck for 2023. Det er ikke afgørende, om ældrechecken har været nedsat på grund af pensionistens tillægsprocent eller brøkpension. En folkepensionist, som ikke har været berettiget til eller fået udbetalt en ældrecheck for 2023, f.eks. som følge af høj formue, en tillægsprocent på 0 eller som følge af reglen om, at ældrechecken ikke udbetales, hvis den beregnede ydelse er mindre end 200 kr., jf. § 72 d, stk. 5, i lov om social pension, er derimod ikke berettiget til at få udbetalt ekstra økonomisk støtte.

De pensionister, som er berettiget til og har fået udbetalt ældrecheck for 2023, og som derfor er omfattet af ordningen, vil modtage ekstra økonomisk støtte, uanset om de har bopæl i Danmark eller i udlandet på tidspunktet for udbetalingen af ældrecheck for 2023 eller på udbetalingstidspunktet for den ekstra økonomiske støtte. Det gælder også, hvis pensionisten f.eks. har valgt at opsætte sin pension efter udbetalingen af ældrecheck.

Det foreslås, at der ikke udbetales ekstra økonomisk støtte til dødsboet efter en pensionist, der på udbetalingstidspunktet er afgået ved døden. Ekstra økonomisk støtte tilfalder således ikke boet. Hvis dødsfaldet sker kort tid før udbetalingstidspunktet, og derfor f.eks. endnu ikke er blevet registreret i CPR, og den ekstra økonomisk støtte derfor udbetales alligevel, vil støtten ikke blive krævet tilbagebetalt fra boet.

Endelig foreslås det, at pensionisten eller dennes dødsbo ikke skal tilbagebetale ekstra økonomisk støtte, selv om pensionisten skal tilbagebetale ældrecheck for 2023, på grund af den årlige efterregulering af pensionen eller fordi den er modtaget uberettiget. Det skyldes, at borgerne må formodes at have forbrugt beløbet til at dække de fortsat høje priser.

I øvrige tilfælde kan fejludbetalinger kræves tilbagebetalt efter obligationsrettens almindelige uskrivne grundsætning om tilbagesøgning (*condictio indebiti*).

2.2. Engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager SU-handicaptillæg og SU-forsørgertillæg som enlig forsørger

2.2.1. Gældende ret

Statens Uddannelsesstøtte (SU) reguleres af SU-loven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1037 af 30. august 2017 med senere ændringer, og bekendtgørelse nr. 2433 af 14. december 2021 med senere ændringer (SU-bekendtgørelsen).

SU gives til ungdomsuddannelse og til videregående uddannelse eller privat uddannelse indtil opnået kandidatgrad. SU udbetales med et beløb pr. kalendermåned (støttemåned) i et kalenderår (støtteåret) og gives som udgangspunkt til uddannelse i Danmark. SU kan endvidere under visse betingelser gives til uddannelse i udlandet.

De grundlæggende betingelser, som den uddannelsessøgende skal opfylde for at få ret til SU, fremgår af SU-lovens kapitel 1. Den uddannelsessøgende skal f.eks. være indskrevet på og gennemgå en uddannelse, der er godkendt som SU-berettigende, jf. lovens § 2, stk. 1, nr. 1.

SU gives som stipendium, studielån og slutlån, jf. SU-lovens § 7, stk. 1.

Sammen med stipendium eller slutlån gives et stipendium som tillæg til uddannelsessøgende i videregående uddannelse eller i erhvervsuddannelse, som på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse har meget betydelige begrænsninger i evnen til at påtage sig erhvervsarbejde (SU-handicaptillæg), jf. SU-lovens § 7, stk. 3.

Sammen med stipendium eller slutlån gives et stipendium som tillæg til uddannelsessøgende, der er enlige forsørgere, jf. SU-lovens § 7, stk. 4, nr. 1 (SU-forsørgertillæg som enlig forsørger).

SU udbetales til den uddannelsessøgendes NemKonto og udbetales forud i månedlige rater, jf. SU-lovens § 38 b, stk. 1 og 2.

2.2.2. Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det fremgår af Aftale om inflationshjælp af den 10. februar 2023, at der skal udbetales et skattefrit engangsbeløb på 1.000 kr. i 2023 til SU-modtagere, der modtager SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger. Det følger endvidere af aftalen, at modtagergruppen er uddannelsessøgende, der for december 2022 modtog enten SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger.

Det foreslås på den baggrund, at der udbetales et engangsbeløb til uddannelsessøgende, som for december 2022 har modtaget SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger. Engangsbeløbet skal understøtte nogle af de uddannelsessøgende, der kan have vanskeligst ved at øge deres indkomst ved siden af deres SU-stipendier og -lån gennem erhvervsarbejde, og som derfor forventes at blive særligt ramt af de aktuelle høje priser.

Det vil ikke have betydning for retten til engangsbeløbet, hvornår ydelsen for december 2022 er blevet udbetalt. En udbetaling for december 2022, som f.eks. først er sket i januar 2023, vil således også give ret til engangsbeløbet.

Uddannelsessøgende, der ikke har modtaget en udbetaling af SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger for december 2022, f.eks. fordi den uddannelsessøgende for denne måned har fravalgt SU, vil ikke være berettiget til engangsbeløbet.

Det foreslås, at engangsbeløbet ikke udbetales til dødsboet efter uddannelsessøgende, der på udbetalings-tidspunktet er afdød ved døden. Engangsbeløbet tilfalder således ikke boet.

Det foreslås, at engangsbeløbet udbetales automatisk af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Det foreslås videre, at Arbejdsmarkedets Tillægspension vil kunne træffe afgørelse efter ansøgning om, hvorvidt ansøgeren er berettiget til engangsbeløbet, hvis det viser sig, at en uddannelsessøgende, som har modtaget en af de nævnte tillægssstipendier for december 2022, ikke har fået udbetalt engangsbeløbet ved den automatiske udbetaling. Engangsbeløbet vil i disse sager blive udbetalt på grundlag af dokumentation fra den uddannelsessøgende.

Det foreslås, at der alene kan udbetales ét engangsbeløb pr. uddannelsessøgende. Uddannelsessøgende, der både har modtaget SU-handicaptillæg og SU-forsørgertillæg som enlig forsørger for december 2022, vil således kun modtage ét engangsbeløb på 1.000 kr.

De ydelsesmodtagere, som er omfattet af ordningen, vil modtage et skattefrit engangsbeløb, uanset om de har bopæl i Danmark eller i udlandet på tidspunktet for udbetalingen af engangsbeløbet for december 2022 eller på udbetalingstidspunktet for engangsbeløbet.

Administrationsmodellen for engangsbeløbet skal understøtte, at beløbet kan udbetales hurtigst muligt i 2023.

Det foreslås derfor, at engangsbeløbet så vidt muligt udbetales automatisk på baggrund af registerdata og uden ansøgning fra den uddannelsessøgende. En automatisk udbetaling vil sikre, at alle berettigede uddannelsessøgende modtager engangsbeløbet, uanset hvilken situation de befinder sig i. Dette vil ligeledes muliggøre, at udbetalingerne kan ske hurtigst muligt i 2023.

Det foreslås, at den berettigede personkreds udsøges af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen. De udsøgte personnumre sendes til Arbejdsmarkedets Tillægspension, der herefter udbetaler engangsbeløbet uden yderligere sagsbehandling.

Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter en frist for Uddannelses- og Forskningsstyrelsens fremsen-

delse af oplysninger med henblik på, at engangsbeløbet kan udbetales hurtigst muligt i 2023. Ligeledes fastsætter Arbejdsmarkedets Tillægspension, hvilket format oplysningerne skal fremsendes i.

For uddannelsessøgende, der først efter den frist, som Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter, og til og med den 31. oktober 2023, modtager en afgørelse om tildeling af SU-handicaptillæg for december 2022, vil Uddannelses- og Forskningsstyrelsen også udsøge og videregive oplysninger om disse uddannelsessøgende til Arbejdsmarkedets Tillægspension til brug for senere udbetaling af engangsbeløbet. Forslaget skal sikre, at uddannelsessøgende, som grundet sager med forlænget sagsbehandlingstid, først efter styrelsens første oversendelse af data, modtager en afgørelse om tildeling af SU-handicaptillæg for december 2022, også vil modtage engangsbeløbet. Den 31. oktober 2023 vil være den endelige frist, og det vil således ikke være muligt at udbetale engangsbeløb i sager, hvor der måtte blive modtaget afgørelse om berettigelse til SU-handicaptillæg for december 2022 efter dette tidspunkt.

Det foreslås, at udbetaling af engangsbeløbet knyttes op på en betingelse om, at en modtager skal have en NemKonto. De uddannelsessøgende, der ikke har fået udbetalt engangsbeløbet, fordi de ikke har en NemKonto, vil kunne anvise en konto som NemKonto enten ved at benytte deres NemId eller MitId på Nemkonto.dk eller via banken.

Det foreslås, at i de tilfælde, hvor Arbejdsmarkedets Tillægspension ikke kan udbetale engangsbeløbet på grund af, at den uddannelsessøgende ikke har en NemKonto, vil Arbejdsmarkedets Tillægspension ved almindeligt brev give meddelelse til den uddannelsessøgende om muligheden for at få engangsbeløbet udbetalt, hvis den uddannelsessøgende opretter en NemKonto. Meddelelsen sendes ved almindeligt brev til den uddannelsessøgendes bopælsadresse ifølge CPR.

Herudover vil der være information til de uddannelsessøgende på f.eks. borger.dk og www.su.dk om engangsbeløbet således, at uddannelsessøgende i målgruppen vil kunne henvende sig til Arbejdsmarkedets Tillægspension, hvis de ikke har fået engangsbeløbet udbetalt.

For uddannelsessøgende, der henvender sig, kan Arbejdsmarkedets Tillægspension oplyse den uddannelsessøgende om, hvorvidt den manglende udbetaling skyldes, at den uddannelsessøgendes personnummer ikke fremgår af de datasæt, der ligger til grund for udbetaling til målgruppen, eller om det skyldes en manglende NemKonto.

Arbejdsmarkedets Tillægspension udbetaler senest umiddelbart efter 1. juni 2023 automatisk engangsbeløbet til uddannelsessøgende, der først anviser en NemKonto efter, at den første automatiske udbetaling har fundet sted. SU-modtagere er forpligtet til at have en NemKonto med henblik på udbetaling af SU. I de særlige tilfælde, hvor en person på tidspunktet for udbetaling af engangsbeløbet ikke længere er SU-modtager og ikke længere har en konto i et pengeinstitut, og som dermed ikke længere kan anvise en NemKonto, kan personen ansøge om engangsbeløbet ved Arbejdsmarkedets Tillægspension og anvise en anden konto til udbetaling af engangsbeløbet.

For de uddannelsessøgende, der har modtaget SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger for december 2022, men som ikke har fået udbetalt engangsbeløbet, f.eks. som følge af datafejl, foreslås det videre, at disse uddannelsessøgende kan henvende sig til Arbejdsmarkedets Tillægspension og anmode om at få engangsbeløbet udbetalt. Det er en forudsætning for at få engangsbeløbet udbetalt, at den uddannelsessøgende kan dokumentere, at den uddannelsessøgende for december 2022 fik udbetalt en af de nævnte tillægsstipendier. Det kan være i form af en udskrift fra minSU, hvori retten til tillægsstipendier i de enkelte måneder fremgår. Det betyder, at uddannelsessøgende, der har modtaget et af de nævnte tillægsstipendier for december 2022, uden at få udbetalt engangsbeløbet automatisk, ved henvendelse kan rette op på eventuelle fejl i data og modtage engangsbeløbet, hvis de i øvrigt opfylder betingelserne.

Det foreslås, at der fastsættes en tidsgrænse for, hvor længe der kan ansøges om engangsbeløb hos Arbejdsmarkedets Tillægspension vedrørende eventuelle fejl i data m.v. Det foreslås således, at der kan ansøges om udbetaling af engangsbeløb efter de automatiske udbetalinger er gennemført til og med den 1. august 2023. Baggrunden for denne frist er et hensyn til, at der er tale om administration af en enkelt udbetaling, som skal anvendes til husholdningsøkonomien i en situation med stigende inflation, og som derfor bør udbetales inden for nærmeste fremtid. Samtidig skal modtagerne af tillægss stipendierne, som kan være berettiget til beløbet, have tid til at reagere, hvis beløbet ikke er blevet udbetalt automatisk. Det gælder særligt for tillægss stipendiemodtagere i udlandet.

Det foreslås, at der fastsættes en objektiv regel om, at engangsbeløb, som er udbetalt til en uddannelsessøgende, der ikke er berettiget til engangsbeløbet, eller til dennes dødsbo, ikke skal betales tilbage, hvis udbetalingen skyldes en myndighedsfejl, herunder fejl i udsøgningsdata, og det beløb, som er modtaget uberettiget, er op til 2.000 kr.

Hvis engangsbeløbet på grund af en myndighedsfejl, eller f.eks. fordi dødsfaldet sker kort tid før udbetalingstidspunktet, og derfor endnu ikke er blevet registreret i CPR, bliver udbetalt til den uddannelsessøgendes dødsbo, vil engangsbeløbet ligeledes ikke blive krævet tilbagebetalt fra boet.

Forslaget hænger sammen med forslaget til § 6, hvorefter udbetalingen fra Arbejdsmarkedets Tillægspension som udgangspunkt sker på baggrund af data, som Uddannelses- og Forskningsstyrelsen trækker fra det SU-administrative it-system US2000.

Forslaget vil indebære, at der ikke skal ske tilbagebetaling af engangsbeløbet, hvis fejlen medfører udbetalinger på op til 2.000 kr., selv om den uddannelsessøgende ikke var berettiget til udbetalingen, hvis fejlen f.eks. skyldes en fejl hos Arbejdsmarkedets Tillægspension i forbindelse med udbetalingen eller en fejl i de data, som Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har oversendt til Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Med forslaget vil Arbejdsmarkedets Tillægspension ikke skulle vurdere, om den uddannelsessøgende har modtaget engangsbeløbet i ond tro ved myndighedsfejl, f.eks. fordi den uddannelsessøgende vidste, at vedkommende ikke havde ret til en af de tillægss stipendier for december måned, der er en betingelse for at være en del af målgruppen for engangsbeløbet. I andre tilfælde vil de uskrrevne regler om *condictio indebiti* være gældende. Det betyder, at i de tilfælde, hvor der ikke er tale om en myndighedsfejl i forbindelse med udbetalingen, skal det bl.a. vurderes, om modtageren har modtaget engangsbeløbet i ond tro. Da engangsbeløbet som udgangspunkt udbetales automatisk på baggrund af oplysninger om offentlige forsørgelsesydelse, der er modtaget for december 2022, vurderes det, at muligheden for fejludbetalinger, som skyldes fejloplysninger fra borgeren, vil være minimal.

2.3. Klageadgang

2.3.1. Gældende ret

Det er et kriterium for udbetalingen af ekstra økonomisk støtte, at pensionisten har været berettiget til og har fået udbetalt ældrecheck for 2023 efter lov om social pension. Tilsvarende er det et kriterium for udbetaling af engangsbeløbet, at personerne modtog SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger, der fremgår af lovforslagets § 4, for december 2022. Der er i forhold til disse ydelser klageadgang i det omfang, at det følger af øvrig lovgivning. Der er f.eks. i forhold til ældrecheck klageadgang til Ankestyrelsen, jf. § 50, stk. 3, i lov om social pension. Der er i forhold til retten til og udbetaling af SU, herunder SU-handicaptillæg og SU-forsørgertillæg som enlig forsørger, som udgangspunkt klageadgang til Ankenævnet for Statens Uddannelsesstøtteordninger, jf. SU-lovens § 46.

Udbetalingen af ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet skal varetages af henholdsvis Udbetaling Danmark og af Arbejdsmarkedets Tillægspension, og der vil derfor ikke være administrativ rekurs til staten som led i et almindeligt over/underordningsforhold, idet hverken Udbetaling Danmark eller Arbejdsmarkedets Tillægspension indgår i det statslige hierarki.

2.3.2. Beskæftigelsesministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Beskæftigelsesministeriets vurdering, at der ikke er behov for at etablere en klageadgang i forhold til ekstra økonomisk støtte. Uddannelses- og Forskningsministeriet vurderer, at der ligeledes ikke er behov for at etablere en klageadgang i forhold til engangsbeløbet. Baggrunden herfor er, at afgørelserne herom er baseret på objektive kriterier, der let kan konstateres af den udbetalende myndighed. Desuden har personen mulighed for ved henvendelse til myndigheden at få rettet op på eventuelle fejl i forbindelse med udsøgningen og udbetalingen eller at ansøge om udbetaling af støtte eller engangsbeløb i en periode efter, at den automatiske udsøgning og udbetaling er afsluttet, hvis vedkommende efterfølgende bliver berettiget til at modtage støtten eller engangsbeløbet.

Der er derfor ikke fastsat klageadgang til anden administrativ myndighed for Udbetaling Danmark eller Arbejdsmarkedets Tillægspensions afgørelser efter denne lov.

Der vil således heller ikke kunne klages over et afslag på en ansøgning om støtte eller engangsbeløb efter forslaget til § 1, stk. 4, og § 5, stk. 4.

Myndighedens afgørelse om den ydelse, der giver ret til støtten eller engangsbeløbet, ældrecheck eller SU-handicaptillæg og SU-forsørgertillæg som enlig forsørger, kan fortsat påklages efter de gældende regler.

Det skal i øvrigt bemærkes, at selve udsøgningen af den berettigede personkreds, jf. forslaget til §§ 1 og 4 ikke udgør en forvaltningsretlig afgørelse, men et processkridt, som efter de forvaltningsretlige regler ikke kan påklages.

2.4. Placering af opgaven hos Udbetaling Danmark og Arbejdsmarkedets Tillægspension

2.4.1. Gældende ret

Udbetaling Danmark administrerer i dag udbetalingen af folkepension, herunder ældrecheck, mens Arbejdsmarkedets Tillægspension ligeledes administrerer en række offentlige udbetalinger for staten og kommunerne, hvor udbetalingerne er understøttet digitalt og sker på baggrund af registerbaserede data.

Herudover leverer Arbejdsmarkedets Tillægspension administrativ og teknisk bistand til Udbetaling Danmark på omkostningsdækket basis, jf. § 15 i lov om Udbetaling Danmark.

2.4.2. Beskæftigelsesministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Udbetaling af både ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet skal være enkelt at administrere, og administrationen skal sikre, at udbetalingerne sker til berettigede personer, der for 2023 modtog ældrecheck eller for december 2022 modtog SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger.

Udbetaling af støtte og engangsbeløb skal i videst muligt omfang ske uden ansøgning og skal derfor kunne understøttes digitalt og så vidt muligt baseres på registerbaserede data om forhold, der har betydning for afgrænsningen af berettigede personer i den relevante periode.

Det foreslås, at opgaven med udbetaling af ekstra økonomisk støtte administreres af Udbetaling Danmark, mens udbetaling af engangsbeløbet varetages af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Forslaget vil indebære, at udbetaling af ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet varetages af Udbetaling Danmark og Arbejdsmarkedets Tillægspension på omkostningsdækket basis. Det vil indebære, at Udbetaling Danmark og Arbejdsmarkedets Tillægspension skal have dækket alle direkte og indirekte omkostninger, herunder ethvert økonomisk tab forbundet med opgaven med udbetaling af ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet fra staten.

Det foreslås, at staten finansierer Udbetaling Danmarks omkostninger med at varetage administrationen af den ekstra økonomiske støtte og Arbejdsmarkedets Tillægspensions omkostninger med at varetage administrationen af engangsbeløbet.

Det foreslås også, at staten skal afholde udgifterne til ekstra økonomisk støtte og til engangsbeløbet efter loven.

2.5. Forbud mod retsforfølgning

2.5.1. Gældende ret

Ret til udbetaling af en offentlig ydelse eller et tilskud, f.eks. ekstra økonomisk støtte eller engangsbeløb, vil for borgeren være en fordring. Borgerne, herunder de ovenfor nævnte ydelsesmodtagere, kan som udgangspunkt råde over sine ejendele, herunder fordringer, ved at foretage formueretlige dispositioner såsom at overdrage det pågældende aktiv til en tredjemand. En overdragelse af fordringer kan dog være udelukket, hvilket er tilfældet i mange love, der regulerer udbetalinger af beløb, der udbetales til særlige formål, der vil forspildes, hvis beløbet ikke effektivt udbetales til den pågældende person.

En persons kreditorer kan som udgangspunkt søge sig fyldestgjort i de aktiver, som personen frit kan råde over, herunder fordringer. En række aktiver, herunder fordringer, er dog ved lov friholdt for kreditorernes adgang til retsforfølgning. Bl.a. fastsætter retsplejelovens § 512, stk. 3, at udlæg bl.a. ikke kan foretages i krav på pension, understøttelse eller anden hjælp fra det offentlige, medmindre der er forløbet 3 måneder fra den dag, beløbet kunne fordres udbetalt.

Lov om inddrivelse af gæld til det offentlige, indeholder i §§ 7-9 a regler om modregning.

2.5.2. Beskæftigelsesministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at krav på ekstra økonomisk støtte eller engangsbeløb ikke skal kunne overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgning, hverken af offentlige eller private kreditorer, frem til udbetalings-tidspunktet. Det foreslås videre, at kravet på engangsbeløbet ikke skal kunne anvendes til modregning med eventuelle private eller offentlige krav.

Aftaler eller løfter i strid med det foreslåede forbud vil være ugyldige.

Ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet vil være beskyttet mod retsforfølgning frem til det faktiske udbetalings-tidspunkt, hvor pengene indgår på ydelsesmodtagerens konto, hvorefter ydelsesmodtageren vil kunne disponere over beløbet, ligesom ydelsesmodtagernes eventuelle kreditorer fra dette tidspunkt vil kunne foretage retsforfølgning mod beløbet.

2.6. Fritagelse fra formueopgørelsen frem til og med 2026

2.6.1. Gældende ret

Hvis ydelsesmodtageren ikke bruger den ekstra økonomiske støtte eller engangsbeløbet, men i stedet indsætter beløbet på en bankkonto i et pengeinstitut eller lignende, vil beløbet blive indberettet til skattemyndighederne efter skatteindberetningsloven. Oplysningerne anvendes bl.a. ved den årlige formueopgørelse vedrørende pension og boligstøtte. Hvis den ekstra økonomiske støtte eller engangsbeløbet ikke forbruges, vil den således kunne forøge formuen og dermed påvirke retten til visse ydelser.

2.6.2. Beskæftigelsesministeriets og Uddannelses- og Forskningsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet ikke skal indgå i tildeling og beregning af eller medføre fradrag i forsørgelsesydelse eller andre indkomstafhængige offentlige ydelser til personen selv eller til dennes eventuelle ægtefælle, samlever eller hustandsmedlemmer frem til og med år 2026.

Derfor foreslås det, at ydelsesmodtageren kan anmode den relevante myndighed om at se bort fra den ekstra økonomiske støtte eller engangsbeløbet i forbindelse med ansøgning om en ydelse eller i forbindelse med den årlige formueopgørelse frem til udgangen af 2026.

Herefter vil den ekstra økonomiske støtte eller engangsbeløbet kunne påvirke udbetalingen af visse ydelser, hvis den ekstra økonomiske støtte eller engangsbeløbet ikke er brugt inden da, idet det efter udgangen af 2026 vil indgå i formueopgørelsen.

2.7. Ophævelse af lov om den sociale pensionsfond

2.7.1. Gældende ret

Den sociale pensionsfond er oprettet ved lov nr. 270 af 4. juni 1970 om den sociale pensionsfond, hvor der indførtes et særligt pensionsbidrag til finansiering af tillægspension til alle, der får social pension. Denne lov er ophævet ved lov nr. 521 af 28. oktober 1981.

Med lov nr. 521 af 28. oktober 1981 stopper indbetalinger af det særlige folkepensionsbidrag til den sociale pensionsfond med virkning fra 1. januar 1982. Formuen forbliver i den sociale pensionsfond, og det fremgår af denne lov, at renterne af den sociale pensionsfonds obligationsbeholdning skal anvendes til pensionsforbedringer.

Ved lov nr. 1041 af 23. december 1998 om ændring af lov om den sociale pensionsfond (Anvendelse af den sociale pensionsfonds grundkapital) er det fastsat, at der ud over renter fra obligationsbeholdningen også kan overføres midler fra grundkapitalen til finansiering af pensionsforbedringer, hvilket allerede skete ved tekstanmærkning nr. 50 i finansloven for 1996, 1997 og 1998 samt i finansloven for 1999. I tekstanmærkningen er fastlagt ændrede principper for overførsel af beløb fra den sociale pensionsfond til dækning af udgifterne ved de pensionsforbedringer, der er gennemført under henvisning til den sociale pensionsfond.

Gennem årene har udgifterne til pensionsforbedringer oversteget det løbende afkast på den sociale pensionsfonds midler, og med løbende overførsler fra fondens kapital til Beskæftigelsesministeriets konto § 17.64.04 på finansloven til finansiering af pensionsforbedringerne, er der dermed sket en gradvis nedbringelse af fondens kapital.

Efter § 1 i lov om den sociale pensionsfond, jf. lovbekendtgørelse nr. 131 af 27. februar 2004, anvendes renterne og grundkapitalen af den sociale pensionsfonds obligationsbeholdning i overensstemmelse med

den særlige lovgivning herom til ydelse af pensionsforbedringer til pensionister, der har ret til social pension og til delpension. Renter og grundkapital, der ikke anvendes til disse formål, henlægges til fonden. Fondens midler administreres af Nationalbanken på vegne af staten. Til pensionsfondens konto overføres renter af fondens formue samt provenu af udtrukne eller solgte obligationer.

Der er nedsat et udvalg bestående af repræsentanter fra Beskæftigelsesministeriet, Finansministeriet og Nationalbanken, som varetager opgaverne i forbindelse med den sociale pensionsfond. Fonden er opført på statsregnskabet.

I forbindelse med overvejelser om nedlukning har det været underlagt en selvstændig juridisk vurdering, om den sociale pensionsfond kan anses som en fond i fondslovens forstand. Idet fonden ikke udgør et selvstændigt retssubjekt, som er en af de betingelser, der skal være opfyldt, for at der kan være tale om en fond i fondslovens forstand, er den sociale pensionsfond ikke omfattet af fondsloven.

2.7.2. Beskæftigelsesministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det foreslås, at lov om den sociale pensionsfond ophæves, og dermed at fonden nedlægges. Det skyldes, at renter og grundkapital af den sociale pensionsfonds obligationsbeholdning er anvendt, og at fonden som følge heraf er tom. Beskæftigelsesministeriet afholder udgifterne til revisionen for regnskabsåret 2022.

3. Behandling af personoplysninger og forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Lovforslaget vil indebære, at myndighederne vil være forpligtet til behandling, herunder indsamling, samkøring og videregivelse, af oplysninger om personer, der modtager ældrecheck for 2023 eller SU-handicaptillæg og SU-forsørgertillæg som enlig forsørger for december 2022. Det vurderes, at der er tale om behandling af almindelige og fortrolige, men ikke følsomme personoplysninger. Dog vil der efter Uddannelses- og Forskningsministeriets vurdering være tale om behandling af følsomme personoplysninger for så vidt angår personer, der for december 2022 modtog SU-handicaptillæg, jf. lovforslagets § 4, stk. 1, nr. 1.

Det vurderes, at forpligtelsen til indsamling, samkøring og videregivelse af personoplysninger kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen art. 6, stk. 1 litra e. Efter Databeskyttelseslovens § 11, stk. 1, kan personnumre behandles med henblik på entydig dokumentation eller som journalnummer. For så vidt angår behandlingen af oplysninger om modtagere af SU-handicaptillæg vurderes de foreslåede bestemmelser at kunne fastsættes inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1 litra e og artikel 9, stk. 2, litra f, hvorefter behandling af følsomme oplysninger kan ske, når det er nødvendigt for, at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

Den foreslåede behandling af personoplysningerne vurderes at være nødvendig for at kunne fremsøge den berettigede personkreds og sikre, at alle berettigede personer så vidt muligt automatisk får udbetalt støtten eller engangsbeløbet uden, at personen selv skal ansøge herom.

Det vurderes at være i overensstemmelse med artikel 5, litra b og foreneligt med det oprindelige formål for indsamling af personoplysningerne, at oplysninger om modtagere af ældrecheck efter lov om social pension genanvendes til at udsøge målgruppen for den ekstra økonomiske støtte efter denne lov, da der er tale om en ret til en ydelse, der er betinget af, at pensionisten har ret til og har fået udbetalt ældrecheck.

Det vurderes endvidere, at Uddannelses- og Forskningsstyrelsens udsøgning af oplysninger om, hvilke uddannelsessøgende, der for december 2022 modtog SU-handicaptillæg, er nødvendig for, at retskrav kan

fastlægges, gøres gældende eller forsvares, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1 litra e og artikel 9, stk. 2, litra f. Det skal i den forbindelse bemærkes, at Uddannelses- og Forskningsstyrelsen i forbindelse med udsøgningen af oplysninger alene udsøger – og videregiver til Arbejdsmarkedets Tillægspension – personnumre på de uddannelsessøgende, der har modtaget SU-handicaptillæg for december 2022. Oplysninger om årsagen til, at de uddannelsessøgende modtager SU-handicaptillæg, vil hverken blive udsøgt eller videregivet i forbindelse med udbetalingen af engangsbeløbet.

Det er vurderingen, at den foreslåede bestemmelse i § 6 vil udgøre nationale særregler for behandling af personoplysninger, og at denne ligger inden for det nationale råderum, jf. forordningens artikel 6, stk. 2 og 3. Det vurderes endvidere, at bestemmelserne i lovforslaget vil fastlægge et retskrav for den berettigede personkreds, som indebærer, at Uddannelses- og Forskningsstyrelsen og Arbejdsmarkedets Tillægspension kan behandle oplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra f. Det er derudover vurderingen, at de foreslåede regler sikrer klarhed om myndighedernes behandling, herunder indsamling, samkøring og videregivelse af personoplysninger. Reglerne medfører, at myndighedernes behandling af personoplysninger vil kunne undtages fra oplysningspligten i databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, litra c, om indsamling og videregivelse, der er udtrykkeligt fastsat i medlemsstaternes nationale ret, og som fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser.

Det bemærkes, at personer, som ikke er blevet udsøgt som værende i målgruppen for ekstra økonomisk støtte eller engangsbeløb, og som derfor ikke har fået udbetalt beløbet automatisk, vil have mulighed for at ansøge om udbetaling efter forslaget til § 1, stk. 4, og § 5, stk. 3.

Behandlingen af ansøgningssagerne skal ske under iagttagelse af reglerne i databeskyttelsesforordningens kapitel III om den registreredes rettigheder. Reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, herunder de grundlæggende principper i forordningens artikel 5, forudsættes i øvrigt at vil blive iagttaget i forbindelse med de nævnte behandlinger af personoplysninger, herunder i forbindelse med behandling af oplysninger om ydelsesmodtagere.

Der henvises til forslagets §§ 1, 5 og 6 og bemærkningerne hertil.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

4.1. Økonomiske konsekvenser

Med lovforslaget udmøntes den del af Aftale om inflationshjælp, der vedrører en ekstra økonomisk støtte på 5.000 kr. til modtagere af ældrecheck samt et engangsbeløb på 1.000 kr. til SU-modtagere, der modtager SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger. Lovforslaget finansieres i henhold til aftalen.

Lovforslaget skønnes samlet set at indebære offentlige merudgifter på 1.477,9 mio. kr. i 2023, 0,5 mio. kr. i 2024 og 0,2 mio. kr. i 2025, svarende til et mindreprouvenu efter tilbageløb på 1.138,9 mio. kr. i 2023, 0,5 mio. kr. i 2024 og 0,2 mio. kr. i 2025, jf. tabel 1. Heraf udgør 4,0 mio. kr. i 2023, 0,5 mio. kr. i 2024 og 0,2 mio. kr. i 2025 administrative konsekvenser for det offentlige.

Tabel 1. Samlede økonomiske konsekvenser af lovforslaget

<i>Mio. kr., 2023-niveau</i>	2023	2024	2025	2026	2027
Statslige udgifter	1.477,9	0,5	0,2	0,0	0,0

Heraf:

Ydelsesmæssige konsekvenser	1.473,9	0,0	0,0	0,0	0,0
Administrative konsekvenser	4,0	0,5	0,2	0,0	0,0
Kommunale udgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Umiddelbar virkning i alt	1.477,9	0,5	0,2	0,0	0,0
Virkning efter skat og tilbage-løb	1.138,9	0,5	0,2	0,0	0,0

De statslige merudgifter i årene 2023-2025 er indarbejdet på forslag til finanslov for finansåret 2023.

Lovforslaget vurderes ikke at have konsekvenser for kommunerne og regionerne.

De økonomiske og administrative konsekvenser af lovforslaget skal forhandles med de kommunale parter.

4.1.1. Ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck

Folkepensionister i målgruppen for den ekstra økonomiske støtte på 5.000 kr. er på baggrund af indtægts- og formueforhold berettiget til, ud over den løbende folkepensionsydelse, at modtage ældrecheck for 2023. Ældrecheck bliver udbetalt én gang om året. Der skønnes i 2023 at være i alt ca. 290.000 folkepensionister, inklusiv pensionister bosiddende i udlandet, som modtager ældrecheck.

En ekstra økonomisk støtte på 5.000 kr. til modtagere ældrecheck for 2023 skønnes således at indebære ydelsesmæssige udgifter på 1.458,3 mio. kr. i 2023 og administrative udgifter på 3,3 mio. kr. i 2023, svarende til 1.126,2 mio. kr. efter tilbageløb, jf. tabel 2.

Tabel 2. Økonomiske konsekvenser som følge af en ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck

Mio. kr., 2023-niveau	2023	2024	2025	2026	2027
Statslige udgifter	1.461,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Heraf:					
Ydelsesmæssige konsekvenser	1.458,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Administrative konsekvenser	3,3	0,5	0,2	0,0	0,0
Kommunale udgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Umiddelbar virkning i alt	1.461,6	0,5	0,2	0,0	0,0
Virkning efter skat og tilbage-løb	1.126,2	0,5	0,2	0,0	0,0

Anm. : Den foreslåede skattefritagelse er neutral over for de offentlige finanser, da den ekstra økonomiske støtte er fastsat under forudsætning om skattefritagelse. Skattefritagelsen medfører endvidere ingen umiddelbar provenuvirkning, da der ikke er tale om en skattefritagelse af en eksisterende skattepligtig ydelse. Engangsudbetalingen vil dog medføre et øget tilbageløb i form af moms og afgifter, der skønnes at svare til 23 pct. af de umiddelbare merudgifter til engangstilskuddet.

Den ekstra økonomiske støtte til modtagere af ældrecheck administreres af Udbetaling Danmark og finansieres af staten. Udbetaling Danmark oplyser, at forslaget, foruden administrative udgifter på 3,3 mio. kr. i 2023, skønnes at medføre administrative udgifter til implementering og drift på omkring 0,5 mio. kr. i 2024 og 0,2 mio. kr. i 2025, jf. tabel 2.

4.1.2. Engangsbeløb til modtagere af SU-handicaptillæg og SU-forsørgertillæg som enlig forsørger

Der skønnes at være i alt ca. 15.600 personer, der for december 2022 modtager SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger. Et engangsbeløb på 1.000 kr. til denne gruppe af SU-modtagere

i 2023 skønnes på den baggrund at indebære ydelsesmæssige udgifter på 15,6 mio. kr. i 2023 og administrative udgifter på 0,7 mio. kr. i 2023, svarende til 12,7 mio. kr. efter tilbageløb, jf. tabel 3. Heraf finansierer Uddannelses- og Forskningsministeriet 0,4 mio. kr.

Tabel 3. Økonomiske konsekvenser som følge af engangsbeløb til modtagere af SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger

<i>Mio. kr., 2023-niveau.</i>	2023	2024	2025	2026	2027
Statslige udgifter	16,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Heraf:					
Ydelsesmæssige konsekvenser	15,6	0,0	0,0	0,0	0,0
Administrative konsekvenser	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunale udgifter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Umiddelbar virkning i alt	16,3	0,0	0,0	0,0	0,0
Virkning efter skat og tilbageløb	12,7	0,0	0,0	0,0	0,0

Anm. : Den foreslåede skattefritagelse er neutral over for de offentlige finanser, da engangsbeløbet er fastsat under forudsætning om skattefritagelse. Skattefritagelsen medfører endvidere ingen umiddelbar provenuvirkning, da der ikke er tale om en skattefritagelse af en eksisterende skattepligtig ydelse. Engangsudbetalingen vil dog medføre et øget tilbageløb i form af moms og afgifter, der skønnes at svare til 23 pct. af de umiddelbare merudgifter til engangstilskuddet. Uddannelses- og Forskningsministeriet medfinansierer 0,4 mio. kr. (efter skat og tilbageløb) fra § 19.11.11.40. Ændrede dispositioner i bevillingsåret.

Engangsbeløbet til modtagere af SU-handicaptillæg og SU-forsørgertillæg som enlig forsørger administreres af Arbejdsmarkedets Tillægspension og finansieres af staten. Arbejdsmarkedets Tillægspension oplyser, at forslaget, foruden administrative udgifter på ca. 0,7 mio. kr. i 2023, ikke skønnes at medføre administrative udgifter til implementering og drift fra 2024 og frem, jf. tabel 3.

4.1.3. Ophævelse af den sociale pensionsfond

Lovforslagets element vedrørende en ophævelse af den sociale pensionsfond vurderes ikke at have økonomiske konsekvenser.

4.2. Implementeringskonsekvenser

Ekstra økonomisk støtte skal efter lovforslaget som udgangspunkt udbetales uden ansøgning af Udbetaling Danmark, som i forvejen udbetaler ældrecheck til samme målgruppe.

Arbejdsmarkedets Tillægspension udbetaler et skattefrit engangsbeløb på 1.000 kr. til uddannelsessøgende, der for december 2022 modtog stipendium som SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger.

Beskæftigelsesministeriet vurderer, at lovforslaget har visse negative implementeringskonsekvenser i form af behov for it-understøttelse og nye arbejdsgange, men at disse vurderes at være af begrænset omfang.

Der er taget stilling til principperne for digitaliseringsklar lovgivning, som ikke vurderes at være relevante i forhold til den del af lovforslaget, der vedrører den sociale pensionsfond og nedlæggelsen af denne.

Lovforslaget, for så vidt angår ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet, er udarbejdet efter principperne for digitaliseringsklar lovgivning, idet udbetalingerne er baseret på et objektivt konstaterbart kriterium om:

- ret til ældrecheck til en nærmere bestemt målgruppe i en given periode,
- ret til SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger for december 2022.

Udbetalingerne sker så vidt muligt automatisk på baggrund af myndighedernes genbrug af data om målgruppen. Udbetaling Danmark foretager udbetalingen af ekstra økonomisk støtte på grund af de oplysninger, Udbetaling Danmark i forvejen er i besiddelse af om udbetaling af ældrecheck til folkepensionister. Arbejdsmarkedets Tillægspension foretager udbetaling af engangsbeløb på grundlag af oplysninger, som Uddannelses- og Forskningsstyrelsen i forvejen er i besiddelse af om uddannelsessøgende, som modtager SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger.

Implementeringskonsekvenserne er således i lovforslaget søgt minimeret ved i videst muligt omfang at basere ordningen på objektive kriterier, som muliggør automatisk udbetaling og genbrug af eksisterende offentlig it-infrastruktur.

Lovforslaget lever således op til princip 1 om enkle og klare regler, princip 3 om automatisk sagsbehandling og princip 4 om sammenhæng på tværs og genbrug af data. Desuden vurderes det, at forslaget lever op til princip 5 om tryk og sikker datahåndtering. Udbetaling Danmark foretager i forvejen sikker databehandling om samme målgruppe i forbindelse med administrationen af pensionsreglerne, ligesom Arbejdsmarkedets Tillægspension i forvejen administrerer en række offentlige udbetalinger for staten og kommunerne, hvor udbetalingerne er understøttet digitalt og sker på baggrund af registerbaserede data.

Lovforslaget indeholder regler om behandling af personoplysninger for personer, der modtager engangsbeløbet. Der er i konkret udformede lovbestemmelser taget stilling til, hvilke data der skal indhentes til brug for udsøgning af målgruppen og administration af engangsbeløbet, og der er redegjort for de databeskyttelsesretlige regler. Endvidere er der taget stilling til betydningen af den automatiserede udbetaling for borgerne, og det er sikret, at de borgere, der er omfattet af målgruppen, men ikke får udbetalt engangsbeløbet automatisk, kan ansøge om engangsbeløbet hos Arbejdsmarkedets Tillægspension, der herefter på baggrund af dokumentation fra borgeren skal træffe afgørelse om, hvorvidt borgeren har ret til engangsbeløbet.

Udbetaling Danmark og Arbejdsmarkedets Tillægspension skal som myndighed overholde de databeskyttelsesretlige regler, herunder krav til it-sikkerhed. Udbetalingen af ekstra økonomisk støtte vil ske via de kanaler, som Udbetaling Danmark anvender til udbetaling af ældrecheck til samme målgruppe. Arbejdsmarkedets Tillægspensions udbetaling af engangsbeløbet vil skulle ske til modtagernes NemKonto. Dermed lever forslaget også op til princip 6 om anvendelse af offentlig infrastruktur. —Udbetaling Danmarks administration af den ekstra økonomiske støtte vil med forslaget være omfattet af reglerne om digital kommunikation i lov om Udbetaling Danmark. Der er i lovforslaget fastsat regler om Arbejdsmarkedets Tillægspensions digitale kommunikation til personer, der får udbetalt engangsbeløbet, eller som er berettiget hertil. Forslaget lever dermed også op til princip 2.

For så vidt angår princip 7 om forebyggelse af snyd og fejl bemærkes det, at for personer, der ansøger om engangsbeløb, er der ikke lagt op til, at Arbejdsmarkedets Tillægspension skal foretage kontrol af, om borgeren for december 2022 har modtaget den ydelse, der udløser retten til engangsbeløbet, idet dokumentation fra borgeren i form af en kopi af f.eks. en udbetalingsmeddelelse må anses for at være tilstrækkeligt.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslaget skønnes ikke at have økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget skønnes at have begrænsede negative administrative konsekvenser for borgerne, idet den ekstra økonomiske støtte og engangsbeløbet i overvejende grad vil blive udbetalt automatisk. Forslaget vil

således alene medføre administrative konsekvenser for borgere, der ikke har modtaget ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet automatisk, samt for de borgere, der er berettiget til engangsbeløbet og som ikke har en NemKonto. Borgere, der ikke har modtaget ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet automatisk, vil efter lovforslaget skulle søge om ydelsen ved henholdsvis Udbetaling Danmark og Arbejdsmarkedets Tillægspension, jf. forslagens § 1, stk. 4, og § 5, stk. 4. Borgere, der ikke har en NemKonto, vil skulle anvise en sådan.

7. Klimamæssige konsekvenser

Forslaget har ingen klimamæssige konsekvenser.

8. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

9. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.

10. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Lovforslaget har i perioden fra den 2. marts 2023 til den 8. marts 2023 været sendt i høring. Høringsperioden har været forkortet for, at støtten kan udbetales hurtigst muligt. Lovforslaget har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Advokatrådet, Akademisk Arkitektforening, Ankestyrelsen, Arbejdsmarkedets Tillægspension, BDO Revision, Bedre Psykiatri, Bækstedsvejsskolen, Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Børns Vilkår, Dansk Magisterforening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier – Bestyrelserne, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier, Danske Erhvervsakademier, Lederne, Danske Gymnasieelevers Sammenslutning, Danske Gymnasier, Danske HF & VUC, Danske Landbrugsskoler, Danske Patienter, Danske Professionshøjskoler, Danske Regioner, Danske Revisorer, Danske Seniorer, Danske SOSU-skoler – Bestyrelserne, Danske SOSU-skoler, Danske Studerendes Fællesråd, Danske Universiteter, Datatilsynet, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet, Det Centrale Handicapråd, Erhvervsskolernes Elevorganisation, Erhvervsstyrelsen, Faglige seniorer, FGU Danmark, Finans Danmark, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Foreningen af Danske Lægestuderende, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsschefer i Danmark, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Forsikring & Pension, Frivilligrådet, FSR - Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Institut for Menneskerettigheder, Jobrådgivernes Brancheforening, Kooperationen, Landssammenslutningen af Handelsskoleelever, LAP - Landsforeningen Af nuværende og tidligere Psykiatribrugere, Lægeforeningen, Lærerstuderendes Landskreds, Mødrehjælpen, Nationalbanken, Pension Danmark, Psykiatrifonden, Pædagogstuderendes Landssammenslutning, Red Barnet, Retssikkerhedsfonden, Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Rådet for psykisk sårbare på Arbejdsmarkedet, Rådet for Socialt Udsatte, Sammenslutningen af Danske Socialrådgiverstuderende, Sammenslutningen Unge med Handicap (SUHM), SAND, SIND, Sundhedskartellet, Sygeplejestuderendes Landssammenslutning, Udbetaling Danmark og Ældre Sagen.

11. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/	Negative konsekvenser/
--	------------------------	------------------------

	mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Stat: Lovforslaget skønnes samlet set at medføre ydelsesmæssige merudgifter på 1.477,9 mio. kr. i 2023 Kommuner: Ingen Regioner: Ingen
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Stat: Lovforslaget skønnes samlet set at konsekvenser på 4,0 mio. kr. i 2023, 0,5 mio. kr. i 2024 og 0,2 mio. kr. i 2025 Kommuner: Ingen Regioner: Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Begrænsede negative
Klimamæssige konsekvenser	Ingen	Ingen

Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU - regulering/ Går videre end minimumskrav i EU-regulering (Sæt X)	JA	NEJ X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Efter § 72 d i lov om social pension udbetales den supplerende pensionsydelse (ældrecheck) til folkepensionister, der inden den 1. januar i det pågældende år er berettiget til pension, jf. § 12, stk. 1, i lov om social pension og opfylder visse betingelser. Ældrecheck udbetales som udgangspunkt uden ansøgning. Udbetaling Danmark undersøger, hvilke pensionister, der er berettiget til ydelsen og indhenter eventuelt supplerende oplysninger hos pensionisten til brug for beregningen.

Ældrecheck udbetales ikke, hvis pensionistens og en eventuel ægtefælles eller samlevers likvide formue overstiger formuegrænsen, som i 2023 er på 95.800 kr. Formuen opgøres pr. 1. januar efter reglerne i § 14 b, stk. 2 og 3, og § 14 c i lov om social pension på grundlag af de oplysninger, der efter skatteindberetningsloven senest er indberettet til skattemyndighederne.

Efter § 72 d, stk. 3, i lov om social pension nedsættes ældrechecken afhængigt af den personlige tillægsprocent, jf. § 31, stk. 3, i lov om social pension. Ligeledes for folkepensionister, der er berettiget til en procentandel af fuld pension (brøkpension) nedsættes ældrechecken i forhold hertil, jf. § 5, stk. 2 og 3, i lov om social pension. Ældrecheck udbetales af Udbetaling Danmark i januar måned, hvis Udbetaling Danmark har de nødvendige oplysninger, jf. § 72 d, stk. 5. Hvis den beregnede ældrecheck er mindre end 200 kr., udbetales den ikke.

Efter § 36, stk. 1, i lov om social pension afgør kommunalbestyrelsen på hvilken måde pensionen skal udbetales, hvis kommunalbestyrelsen skønner, at en pensionist ikke kan administrere pensionen. Pensionisten og kommunalbestyrelsen kan også aftale, at kommunalbestyrelsen skal administrere pensionen, jf. § 36, stk. 2. Kommunen giver efter § 36, stk. 3 Udbetaling Danmark meddelelse om afgørelsen eller aftalen, og Udbetaling Danmark overfører den pension, som pensionisten ville have fået udbetalt, til kommunen.

Efter § 39, stk. 7, i lov om social pension efterbetales ældrecheck, hvis Udbetaling Danmark inden 6 måneder efter udgangen af januar modtager nye oplysninger om pensionistens formue pr. 1. januar, som viser, at formuen ikke oversteg formuegrænsen, og betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Efter § 39 b, stk. 1, foretager Udbetaling Danmark årligt en endelig efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår på baggrund af årsopgørelsen og oplysninger fra indkomstregistret. Det gælder også for ældrecheck efter § 72 d i lov om social pension.

Det foreslås i § 1, stk. 1, at Udbetaling Danmark uden ansøgning udbetaler ekstra økonomisk støtte på 5.000 kr. inden den 1. november 2024 til en folkepensionist, der er berettiget til og har fået udbetalt ældrecheck for 2023 efter § 72 d i lov om social pension, jf. dog stk. 3.

Der vil efter forslaget være tale om en automatisk udbetaling, hvor pensionisten som udgangspunkt ikke selv skal henvende sig til myndigheden og søge om udbetaling og indsende dokumentation for, at betingelserne er opfyldt.

Det følger af bestemmelsen, at pensionisten skal have fået udbetalt ældrecheck for 2023 for at kunne få udbetalt ekstra økonomisk støtte. Det er således ikke afgørende, hvornår udbetalingen af ældrecheck for 2023 finder sted.

Udbetalingstidspunktet for ældrecheck kan dog have betydning for, hvornår den automatiske udbetaling af ekstra økonomisk støtte sker.

Udbetaling af 5.000 kr. vil omfatte pensionister, som har fået udbetalt ældrecheck i perioden fra januar og indtil udbetalingstidspunktet, forventeligt i maj 2023. Derudover vil der være en anden udbetalingskørsel i september 2023. Her vil de folkepensionister, som efter første udbetalingskørsel i maj 2023 har indberettet formueændringer inden fristen den 31. juli 2023 og derfor har fået efterbetalt ældrecheck, få udbetalt ekstra økonomisk støtte. Herefter vil der være yderligere 2 runder i 2024 for pensionister, som i forbindelse med efterreguleringen for 2023 først får efterbetalt ældrecheck i 2024.

Hvis ældrechecken f.eks. ikke er blevet udbetalt i januar 2023, fordi tillægsprocenten på daværende tidspunkt var 0, men pensionen efterfølgende f.eks. i oktober 2023 omregnes og tillægsprocenten i den forbindelse ændrer sig, vil der således ikke på dette tidspunkt ske efterbetaling af ældrecheck. Ældrecheck vil i disse tilfælde først blive efterbetalt i forbindelse med efterreguleringen af pensionen for 2023, som finder sted i 2024. I et sådant tilfælde vil udbetaling af ekstra økonomisk støtte derfor først ske på baggrund af en fornyet udsøgning i 2024, når efterreguleringen og udbetalingen af ældrecheck er gennemført. Berettigelsen til udbetaling af ekstra økonomisk støtte opstår således i disse tilfælde først, når der er sket efterregulering og i den forbindelse udbetalt ældrecheck.

Tilsvarende kan der ske en udbetaling til pensionister, som ikke automatisk har modtaget ekstra økonomisk støtte og derfor søger om udbetaling af støtten efterfølgende efter forslaget til stk. 4.

Dog vil der ikke kunne udbetales ekstra økonomisk støtte til pensionister, som først får efterbetalt en ældrecheck for 2023 efter den 31. december 2025, da dette foreslås som frist for indgivelse af ansøgning om ekstra økonomisk støtte efter den automatiske udsøgning er afsluttet ultimo 2024, jf. forslagets § 1, stk. 4.

Hvis pensionisten er berettiget til ældrecheck for andre perioder end 2023, vil dette heller ikke efter denne lov give ret til ekstra økonomisk støtte, selv om en ældrecheck for 2022 f.eks. efterbetales i 2023.

Forslaget vil således indebære, at folkepensionister, som ikke er berettiget til og har fået udbetalt ældrecheck for 2023, heller ikke vil blive berettiget til ekstra økonomisk støtte på 5.000 kr. Det gælder også, hvis pensionisten ikke har fået udbetalt ældrecheck, fordi ældrecheckens størrelse er under 200 kr., eller hvis ældrechecken er blevet tilbagebetalt forud for udbetalingstidspunktet.

Det foreslås i *stk. 2*, at ved udbetaling af ekstra økonomisk støtte efter *stk. 1* finder § 36 i lov om social pension tilsvarende anvendelse.

Forslaget vil indebære, at hvis en kommune efter reglerne i § 36 i lov om social pension har indgået aftale med pensionisten eller har afgjort på hvilken måde pensionen skal udbetales, fordi kommunen skønner, at pensionisten ikke kan administrere pensionen, finder aftalen eller afgørelsen herom tilsvarende anvendelse i forbindelse med en udbetaling af ekstra økonomisk støtte til pensionisten.

Det foreslås i *stk. 3*, at ekstra økonomisk støtte efter *stk. 1* ikke udbetales til dødsboet efter en pensionist, der på udbetalingstidspunktet er afdød.

Ekstra økonomisk støtte tilfalder derfor ikke boet, selv om afdøde har modtaget ældrecheck for 2023 og derfor formelt set er omfattet af målgruppen. Hvis dødsfaldet sker kort tid før udbetalingstidspunktet, og derfor f.eks. endnu ikke er blevet registreret i CPR, og den ekstra økonomiske støtte derfor er blevet udbetalt, vil støtten dog ikke blive krævet tilbagebetalt fra boet.

Det foreslås i *stk. 4*, at en pensionist, der den 1. november 2024 ikke har modtaget ekstra økonomisk støtte efter *stk. 1*, og som er berettiget til og har fået udbetalt supplerende pensionsydelse for 2023 efter § 72 d i lov om social pension, kan ansøge om at få udbetalt ekstra økonomisk støtte hos Udbetaling Danmark. Ansøgningen om ekstra økonomisk støtte efter *stk. 1*, skal være modtaget hos Udbetaling Danmark senest den 31. december 2025.

Forslaget skal sikre, at der efter ansøgning kan træffes afgørelse om ekstra økonomisk støtte, hvis folkepensionisten ikke har modtaget støtten automatisk fra Udbetaling Danmark, selv om vedkommende har været berettiget til og har fået udbetalt ældrecheck for 2023, f.eks. efter den årlige efterregulering af pensionen for det foregående kalenderår efter de gældende regler i § 39 b i lov om social pension. Det kan f.eks. være relevant i de tilfælde, hvor efterreguleringen først finder sted efter sidste automatiske udsøgning ultimo 2024, og pensionisten først her får efterbetalt ældrecheck.

Forslaget vil indebære, at der ikke udbetales ekstra økonomisk støtte til pensionister, som søger herom efter fristens udløb, selv om pensionisten eventuelt først får efterbetalt ældrechecken i 2026 eller senere.

Hvis Udbetaling Danmark i den mellemliggende periode fra den første udbetaling af ekstra økonomisk støtte bliver opmærksom på, at en pensionist, der har været berettiget til og fået udbetalt ældrecheck for 2023, ved en fejl ikke har modtaget den ekstra økonomiske støtte automatisk efter § 1, vil Udbetaling Danmark rette op på fejlen og udbetale ekstra økonomisk støtte til den berettigede pensionist. Hvis årsagen til, at pensionisten ikke har modtaget ekstra økonomisk støtte, skyldes, at ældrechecken først er udbetalt efter den automatiske kørsel, vil udbetaling dog først ske ved den næste automatiske udsøgning, da det i sådanne tilfælde ikke beror på en fejl.

Til § 2

Efter § 39, *stk. 7*, i lov om social pension efterbetales den supplerende pensionsydelse (ældrechecken), hvis Udbetaling Danmark inden 6 måneder efter udgangen af januar modtager nye oplysninger om pensionistens formue pr. 1. januar, som viser, at formuen ikke oversteg formuegrænsen, og betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

Efter § 39 b, *stk. 1*, i lov om social pension, foretager Udbetaling Danmark årligt en endelig efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår på baggrund af årsopgørelsen og oplysninger fra indkomstregistret. Viser efterreguleringen, at pensionisten har fået for meget udbetalt i pension, skal den overskydende pension tilbagebetales, jf. § 39 b, *stk. 5*. Det gælder også for ældrechecken efter § 72 d i lov om social pension.

Efter § 41 i lov om social pension har pensionisten pligt til at oplyse de relevante myndigheder om ændringer i forhold, der kan forventes at medføre ændringer i pensionen, jf. kapitel 3 a i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Efter § 41, stk. 3, i lov om social pension, kan Udbetaling Danmark afkræve pensionisten, dennes ægtefælle eller samlever oplysninger til brug for beregning og udbetaling af pensionen.

Efter § 42, stk. 1, i lov om social pension skal pensionisten eller dennes dødsbo tilbagebetale det beløb, der er modtaget med urette, hvis en pensionist har tilsidesat sin oplysningspligt efter § 41 eller i øvrigt mod bedre vidende uberettiget har modtaget pension, jf. dog stk. 2.

Efter § 42, stk. 2, i lov om social pension finder § 42, stk. 1, ikke anvendelse ved omregning i løbet af kalenderåret efter § 39, og ved den årlige endelige efterregulering af pensionen for det forudgående kalenderår, jf. § 39 b, med mindre der er tale om omregning og efterregulering på grund af ændringer af pensionistens personlige forhold.

Det foreslås i § 2, at hvis pensionisten eller dennes dødsbo helt eller delvist skal tilbagebetale den supplerende pensionsydelse for 2023 efter § 39 b, stk. 5, eller § 42, stk. 1, i lov om social pension, skal udbetalt ekstra økonomisk støtte efter § 1 ikke tilbagebetales.

Forslaget skal sikre, at pensionisten ikke skal tilbagebetale ekstra økonomisk støtte, selv om pensionisten helt eller delvist skal tilbagebetale den ældrecheck, som ligger til grund for udbetalingen af den ekstra økonomiske støtte, f.eks. i forbindelse med den årlige efterregulering af pensionen eller hvis pensionisten har undladt at afgive oplysninger eller har indsendt forkerte oplysninger til Udbetaling Danmark og derved fået udbetalt ældrecheck.

Tilsvarende gælder ved en eventuel uberettiget udbetaling af ældrecheck og ekstra økonomisk støtte til pensionistens dødsbo.

Herudover vil de ulovbestemte regler om *condictio indebiti* være gældende. Det betyder, at der i andre tilfælde af fejludbetalinger af ekstra økonomisk støtte skal foretages en konkret vurdering af, om pensionisten har modtaget ekstra økonomisk støtte i ond tro, for at beløbet kan kræves tilbagebetalt.

Til § 3

Udbetaling Danmark varetager i dag opgaven med administration og udbetaling af en række offentlige ydelser. Det gælder bl.a. tilkendelse og udbetaling af folkepension, herunder ældrecheck efter § 72 d i lov om social pension.

Det foreslås i § 3, *stk. 1*, at udbetaling af ekstra økonomisk støtte efter § 1 administreres af Udbetaling Danmark.

Med forslaget overlades opgaven med udbetaling af ekstra økonomisk støtte til Udbetaling Danmark, som i forvejen udbetaler ældrecheck til målgruppen.

Det foreslås i § 3, *stk. 2*, at Udbetaling Danmark skal videregive oplysninger om udbetalingstidspunkt og personnummer på pensionister, der har modtaget ekstra økonomisk støtte efter § 1, til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til brug for statistisk opfølgning og analyse, samt opbevaring i styrelsens statistiske datavarehus.

Forslaget vil indebære, at Udbetaling Danmark får en pligt til at indsende ovennævnte oplysninger om udbetaling af ekstra økonomisk støtte til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til brug for statistik, overvågning, analyse og forskning. Oplysningerne registreres og opbevares i Styrelsen for

Arbejdsmarked og Rekrutterings statistiske datavarehus, jf. § 38 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen., hvorefter data af betydning for arbejdsmarkedsovervågningen m.v. samles i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings statistiske datavarehus.

Oplysningerne om ordningen kan herefter køres sammen med andre relevante registre i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og anvendes til, at styrelsen kan betjene ministeren og Folketinget, overvåge arbejdsmarkedet, lave statistik, analyser og forskning på ordningen på statistisk niveau fordelt på f.eks. køn, alder, geografi eller ydelsestype m.v.

Til § 4

Der findes ikke regler i SU-loven om et engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager SU.

Det foreslås i § 4, stk. 1, nr. 1, at Arbejdsmarkedets Tillægspension udbetaler et engangsbeløb på 1.000 kr. inden den 1. juni 2023 til uddannelsessøgende, der har en NemKonto, jf. dog stk. 3, og der for december 2022 modtog stipendium som tillæg på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse efter SU-lovens § 7, stk. 3.

Det foreslås i § 4, stk. 1, nr. 2, at Arbejdsmarkedets Tillægspension udbetaler et engangsbeløb på 1.000 kr. inden den 1. juni 2023 til uddannelsessøgende, der har en NemKonto, jf. dog stk. 3, og der for december 2022 modtog stipendium som tillæg til enlige forsørgere efter SU-lovens § 7, stk. 4, nr. 1.

Det er ikke udbetalingstidspunktet, der er afgørende for retten til engangsbeløbet, men at ydelsesmodtageren for december 2022 har modtaget et af de anførte tillægss stipendier, uanset hvornår udbetalingen af det pågældende stipendietillæg er sket. En udbetaling af tillægget for december 2022, som sker efter december 2022, vil således også give ret til engangsbeløbet. Idet SU er forudbetalt og udbetales ved udgangen af den forudgående kalendermåned, vil udbetalingen ultimo november 2022 for støttemånedens december 2022 give ret til engangsbeløbet. En udbetaling i december 2022 for andre støttemåneder vil omvendt ikke give ret til engangsbeløbet, f.eks. en forsinket udbetaling af tillæg, der er tildelt for november 2022.

De enkelte tillægss stipendier, der giver ret til beløbet, jf. § 4, beskrives overordnet i de almindelige bemærkninger, hvortil der henvises. Se punkt 2.2.

Det foreslås i § 4, stk. 2, at der maksimalt kan udbetales ét engangsbeløb efter stk. 1 til samme person.

Det foreslåede vil medføre, at en uddannelsessøgende, der for december 2022 både er berettiget til SU-handicaptillæg og SU-forsørgertillæg som enlig forsørger, alene vil modtage ét engangsbeløb på 1.000 kr.

Det foreslås i § 4, stk. 3, at engangsbeløb efter stk. 1 ikke udbetales til dødsboet efter uddannelsessøgende, der på udbetalingstidspunktet er afgået ved døden.

Det foreslåede vil medføre, at engangsbeløbet ikke tilfalder boet, selv om afdøde har modtaget en af de omfattede tillægss stipendier for december 2022, og derfor er omfattet af målgruppen, jf. forslaget til § 4.

For så vidt angår afdøde personer vil Arbejdsmarkedets Tillægspension tjekke for dødsfald i CPR inden udbetaling.

Hvis engangsbeløbet på grund af en myndighedsfejl, eller f.eks. fordi dødsfaldet sker kort tid før udbetalingstidspunktet, og derfor endnu ikke er blevet registreret i CPR, bliver udbetalt til den uddannelsessø-

gendes dødsbo, vil engangsbeløbet dog ikke blive krævet tilbagebetalt fra boet, hvis det samlede udbetalte beløb ikke overstiger 2.000 kr. Der henvises til bemærkningerne til § 7.

Til § 5

Arbejdsmarkedets Tillægspension administrerer i dag en række offentlige udbetalinger for staten og kommunerne, hvor udbetalingerne er understøttet digitalt og sker på baggrund af registerbaserede data.

Det foreslås i § 5, *stk. 1*, at udbetaling af engangsbeløb efter § 4 administreres af Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Med forslaget overlades opgaven med udbetaling af engangsbeløbet til Arbejdsmarkedets Tillægspension. Engangsbeløbet udbetales således med administrativ og teknisk bistand fra Arbejdsmarkedets Tillægspension på omkostningsdækket basis. Det indebærer, at Arbejdsmarkedets Tillægspension skal have dækket alle direkte og indirekte omkostninger, herunder ethvert økonomisk tab, forbundet med udbetaling af engangsbeløbet. Når den tekniske bistand leveres på omkostningsdækket basis, sker det endvidere uden avance eller risikopræmie, ligesom der ikke beregnes moms af ydelserne.

Det bemærkes, at Arbejdsmarkedets Tillægspensions medlemmer ikke må påføres tab ved Arbejdsmarkedets Tillægspensions samarbejde med andre lovbundne ordninger eller varetagelse af andre lovbundne opgaver. Staten vil som følge af dette selv skulle bære ethvert økonomisk ansvar for tab i tilfælde af fejlagtige udbetalinger af engangsbeløb, herunder tab ved udbetalinger til personer, der ikke er berettiget til at modtage engangsbeløbet. Arbejdsmarkedets Tillægspension vil have pligt til at begrænse det økonomiske tab og berigtige eventuelle fejl.

Efter § 1 i bekendtgørelse af lov om offentlige betalinger m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 798 af 28. juni 2007, skal personer over 18 år, som i henhold til lov om Det Centrale Personregister er tildelt et personnummer, og som ikke er registreret som udrejst af Danmark, anvise en konto i et pengeinstitut (en »NemKonto«), hvortil offentlige myndigheder med frigørende virkning kan foretage udbetaling af pengebeløb. Det samme gælder personer under 18 år, der i henhold til lov om Det Centrale Personregister er tildelt et personnummer, og som modtager betalinger fra offentlige myndigheder.

Efter § 19 i bekendtgørelse nr. 647 af 13. april 2021 om Nemkontoordningen kan borgere, som er tildelt et CPR-nummer, men som er registreret som udrejst af Danmark, anvise en NemKonto. Anvendelsen af sådanne Nemkonti skal være aftalt med den udbetalende offentlige myndighed.

Efter § 30 i bekendtgørelse om Nemkontoordningen er offentlige myndigheder forpligtet til at anvende Nemkontosystemet i forbindelse med udbetalinger til borgere og virksomheder.

Hvis en borger eller en virksomhed ikke i forbindelse med en udbetaling fra en offentlig myndighed har anvist en Nemkonto eller fået oprettet en specifik konto, skal den offentlige myndighed sikre, at borgeren eller virksomheden får anvist sit tilgodehavende på anden måde, jf. § 31 i bekendtgørelse om Nemkontoordningen.

Det foreslås i § 5, *stk. 2, 1. pkt.*, at Arbejdsmarkedets Tillægspension uden ansøgning udbetaler engangsbeløb til uddannelsessøgende omfattet af § 4, som har en NemKonto.

Der vil være tale om en automatisk udbetaling, hvor de uddannelsessøgende som udgangspunkt ikke selv skal henvende sig til Arbejdsmarkedets Tillægspension og søge om udbetaling og indsende dokumentation for, at betingelserne er opfyldt.

Det er en betingelse for den automatiske udbetaling, at den uddannelsessøgende har modtaget et af de tillægsskøpender, der er nævnt i § 4, stk. 1. Desuden er det en betingelse, at den uddannelsessøgende har anvist en NemKonto. Den uddannelsessøgende har således ikke krav på at få udbetalt beløbet til en anden konto, herunder en specifik konto, der af den uddannelsessøgende ønskes oprettet alene til brug for udbetaling til beløbet. Det gælder både uddannelsessøgende med bopæl i Danmark og uddannelsessøgende med bopæl i udlandet.

Forslaget vil medføre, at der alene vil ske automatisk udbetaling til uddannelsessøgende med en NemKonto. Det forudsættes, at udbetalingen vil finde sted hurtigst muligt i 2023.

Det foreslås i § 5, stk. 2, 2. pkt., at modtageren af engangsbeløbet får meddelelse om afgørelsen via udbetalingsmeddelelsen fra det finansielle institut, hvor den uddannelsessøgende har anvist en konto som NemKonto.

Forslaget vil medføre, at det er det finansielle institut, hvor den uddannelsessøgende har en konto, der er anvist som den uddannelsessøgendes NemKonto, som skal meddele den uddannelsessøgende afgørelse om engangsbeløbet.

Da det forvaltningsretlige udgangspunkt er, at den ansvarlige myndighed skal meddele borgeren afgørelsen direkte, men det foreslås med lovforslaget, at der skabes lovhjemmel til, at det er det finansielle institut, der i stedet giver borgeren meddelelse om afgørelsen. Det finansielle institut kan imidlertid ikke påvirke selve afgørelsen om udbetaling af ydelsen. Det vil fortsat være Arbejdsmarkedets Tillægspension, der som myndighedsansvarlig skal stå inde for den afgørelse, der er truffet.

Det foreslås i § 5, stk. 3, 1. pkt., at Arbejdsmarkedets Tillægspension anmoder uddannelsessøgende omfattet af § 4, som ikke har en NemKonto, om at oprette en konto med henblik på udbetaling af engangsbeløbet.

Dette sker i praksis ved, at Arbejdsmarkedets Tillægspension på baggrund af en liste over personnumre på de uddannelsessøgende, der er berettiget til engangsbeløbet, men som ikke har en NemKonto, sender en meddelelse ved almindeligt brev med oplysning om, at den uddannelsessøgende kan modtage beløbet, hvis den pågældende anviser en NemKonto.

Det foreslås i § 5, stk. 3, 2. pkt., at anmodningen sendes ved almindeligt brev til den bopælsadresse, der fremgår af CPR. Arbejdsmarkedets Tillægspension finder via opslag i CPR den uddannelsessøgendes bopælsadresse og sender meddelelsen i et brev til den bopælsadresse, der fremgår af CPR.

Det forventes, at udbetalingen af engangsbeløb efter stk. 3 vil ske løbende i perioden mellem den 1. juni 2023 og den 1. august 2023.

Forslaget skal sikre, at uddannelsessøgende, som ikke tidligere har fået udbetalt engangsbeløb efter § 4, og som inden den 1. august 2023 anviser en NemKonto, også får udbetalt engangsbeløbet.

Uddannelses- og Forskningsministeriet vurderer, at hovedparten af tillægsskøpendermodtagere i både Danmark og udlandet, som er omfattet af målgruppen efter § 4, har en NemKonto og derved vil få udbetalt engangsbeløbet automatisk. Dette skyldes, at det følger af SU-lovens § 38 b, stk. 1, at SU udbetales til den uddannelsessøgendes NemKonto, hvorfor alle SU-modtagere allerede har måtte anviser en NemKonto for at modtage SU.

Det foreslås i § 5, stk. 4, 1. pkt., at uddannelsessøgende, der den 1. juni 2023 ikke har modtaget engangsbeløb efter § 4, kan ansøge om engangsbeløbet hos Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Forslaget vil medføre, at der efter ansøgning kan træffes afgørelse om, hvorvidt en uddannelsessøgende er omfattet af den berettigede personkreds for engangsbeløbet, selvom den uddannelsessøgende ikke har modtaget en udbetaling automatisk fra Arbejdsmarkedets Tillægspension. Det gælder f.eks. i de situationer, hvor der på baggrund af myndighedsfejl er fejl i data vedrørende den uddannelsessøgende, herunder at den uddannelsessøgende f.eks. ikke fremgår som tillægsstipendiemodtager for december 2022. Det gælder også i de situationer, hvor den uddannelsessøgende er omfattet af den berettigede personkreds efter § 4, men ikke har modtaget udbetalingen, fordi vedkommende fortsat ikke har anvist en NemKonto. I sidstnævnte tilfælde vil Arbejdsmarkedets Tillægspension oplyse den uddannelsessøgende om, at pågældende skal anvise en NemKonto for at kunne få beløbet udbetalt.

Efter forslaget til stk. 3 vil personer, som ikke har modtaget udbetalingen, fordi vedkommende ikke har anvist en NemKonto, få meddelelse herom af Arbejdsmarkedets Tillægspension. Der henvises til bemærkningerne ovenfor.

Det foreslås i § 5, stk. 4, 2. pkt., at den uddannelsessøgende skal dokumentere at være omfattet af § 4 og anvise en NemKonto, jf. dog stk. 5.

Dokumentationen kan være i form af en udskrift fra minSU, hvori retten til tillægsstipendier i de enkelte måneder fremgår. Arbejdsmarkedets Tillægspension vil træffe afgørelse på grundlag af den uddannelsessøgendes egne oplysninger. Arbejdsmarkedets Tillægspension vil således ikke indhente yderligere oplysninger fra de myndigheder, som har sendt data om målgruppen, jf. forslaget til § 5.

Det er også en forudsætning for at modtage beløbet efter stk. 4, at beløbet kan udbetales til en NemKonto. Den uddannelsessøgende skal derfor oplyse, at der forud for ansøgningen er blevet anvist en NemKonto. Den uddannelsessøgende kan anvise en konto som NemKonto enten ved at benytte sit NemId eller MitId på Nemkonto.dk eller via banken.

Den uddannelsessøgende vil ikke få en særskilt begrundelse, hvis engangsbeløbet udbetales til den uddannelsessøgende. Hvis den uddannelsessøgende ikke får fuldt ud medhold, f.eks. fordi den uddannelsessøgende ikke har dokumenteret at være omfattet af målgruppen, skal Arbejdsmarkedets Tillægspension give en særskilt begrundelse for afgørelsen jf. § 22 i forvaltningsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014.

Det foreslås i § 5, stk. 4, 3. pkt., at ansøgningen om engangsbeløb skal være modtaget hos Arbejdsmarkedets Tillægspension senest den 1. august 2023.

Forslaget medfører, at der kan ansøges om udbetaling af engangsbeløb til Arbejdsmarkedets Tillægspension efter de automatiske udbetalinger er gennemført til og med den 1. august 2023.

Det foreslås i § 5, stk. 5, at personer, som ikke kan få oprettet en NemKonto, kan ansøge om engangsbeløbet efter stk. 4 og anvise en anden konto til udbetaling af engangsbeløbet.

Forslaget vil være en fravigelse af hovedreglen om, at engangsbeløbet skal udbetales til en NemKonto og er begrundet i, at der f.eks. er personer, som ikke kan få en konto i et pengeinstitut og dermed ikke kan anvise en NemKonto. Der stilles ikke krav om dokumentation til, at der ikke kan oprettes en NemKonto, og personen skal blot angive dette i forbindelse med ansøgningen, som sker efter stk. 4.

Det bemærkes, at SU-modtagere er forpligtet til at have en NemKonto med henblik på udbetaling af SU, jf. SU-lovens § 38 b, stk. 1. Den foreslåede bestemmelse sigter dermed på de særlige tilfælde, hvor en person på tidspunktet for udbetaling af engangsløbet ikke længere er SU-modtager, og ikke længere har en konto i et pengeinstitut, og som dermed ikke længere kan anvise en NemKonto. I de tilfælde vil personen kunne ansøge om engangsløbet ved Arbejdsmarkedets Tillægspension og anvise en anden konto til udbetaling af engangsløbet.

Arbejdsmarkedets Tillægspension udbetaler med frigørende virkning til den oplyste konto.

Bestemmelsen fraviger kun kravet om NemKonto i forhold til ansøgningsordningen efter stk. 4. Bestemmelsen giver således ikke mulighed for at fravige betingelsen om udbetaling til NemKonto i forbindelse med den automatiske udbetaling efter stk. 1.

Til § 6

Det følger af § 32 i lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 702 af 23. maj 2022, at hvis en offentlig myndighed har brug for oplysninger, som er registreret i CPR, kan myndigheden indhente oplysningerne i CPR. Efter § 34 i lov om Det Centrale Personregister må en myndighed kun videregive oplysninger, herunder beskyttede navne og adresser modtaget efter §§ 31-33, til andre offentlige myndigheder eller private, hvis videregivelsen følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov eller Indenrigs- og Sundhedsministeriet har givet tilladelse hertil.

Det foreslås i § 6, stk. 1, 1. pkt., at Uddannelses- og Forskningsstyrelsen udsøger de uddannelsessøgende, som er omfattet af § 4, og videregiver oplysninger om de uddannelsessøgendes personnumre til Arbejdsmarkedets Tillægspension til brug for udbetaling af engangsløb efter § 5, stk. 2.

Forslaget vil indebære, at Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har pligt til at videregive personnumre til Arbejdsmarkedets Tillægspension for personer omfattet af § 4.

Det foreslås i § 6, stk. 1, 2. pkt., at Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter en frist og et dataformat for fremsendelse af oplysninger.

Forslaget vil medføre, at Arbejdsmarkedets Tillægspension vil give Uddannelses- og Forskningsstyrelsen en frist for, hvilken datooplysninger efter stk. 1, 1. pkt., senest skal oversendes til Arbejdsmarkedets Tillægspension. Fristen forventes fastsat under hensyntagen til, at engangsløbet til tillægsskønstipendiemodtagerne, jf. forslaget § 4, stk. 1, kan blive udbetalt hurtigst muligt i 2023.

Det foreslås i § 6, stk. 2, at for uddannelsessøgende, der i perioden efter den frist, som Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter, jf. stk. 1, 2. pkt. til og med den 31. oktober 2023, modtager en afgørelse om tildeling af stipendium som tillæg på grund af varig fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse efter SU-lovens § 7, stk. 3, for december 2022, og som ikke har fået udbetalt engangsløb på baggrund af en ansøgning efter § 5, stk. 4, udsøger og videregiver Uddannelses- og Forskningsstyrelsen oplysninger om de uddannelsessøgendes personnumre til Arbejdsmarkedets Tillægspension til brug for udbetaling af engangsløb efter § 5, stk. 2.

Det er Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, der på baggrund af ansøgning træffer afgørelse om tildeling af SU-handicaptillæg. Baggrunden for forslaget er, at der kan være uddannelsessøgende, som i sager med forlænget sagsbehandlingstid, f.eks. begrundet i behov for at indhente supplerende lægefaglig dokumentation, eventuelt ad flere omgange, ikke har modtaget en afgørelse om berettigelse til SU-handicaptillæg

for december 2022 før den 1. august 2023, hvor muligheden for at ansøge om engangsbeløb ellers udløber. Hertil kommer, at der ligeledes kan være en forlænget samlet sagsbehandlingstid i en række sager som følge af klagebehandling hos Ankenævnet for Statens Uddannelsessøtteordninger af Uddannelses- og Forskningsstyrelsens afgørelser om SU-handicaptillæg. Den 31. oktober 2023 vil med bestemmelsen være den endelige frist, og det vil således ikke være muligt at udbetale engangsbeløb i sager, hvor der måtte blive modtaget afgørelse om berettigelse til SU-handicaptillæg for december 2022 efter dette tidspunkt.

Forslaget vil medføre, at for uddannelsessøgende, der i perioden fra den frist, som Arbejdsmarkedets Tillægspension fastsætter for første oversendelse af oplysninger og indtil og med den 31. oktober 2023 modtager en afgørelse om tildeling af SU-handicaptillæg for december 2022, vil Uddannelses- og Forskningsstyrelsen videregive oplysninger om disse uddannelsessøgende til Arbejdsmarkedets Tillægspension til brug for udbetaling af engangsbeløb efter § 4, hvis engangsbeløbet ikke er udbetalt på baggrund af ansøgning efter § 5, stk. 4. Videregivelsen af oplysninger forventes ikke at ske løbende, men oplysninger forventes at blive samlet for en given periode med henblik på en samlet behandling og udbetaling for perioden uden individuel ansøgning.

Forslaget vil indebære, at Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har pligt til at videregive personnumre til Arbejdsmarkedets Tillægspension for personer omfattet af § 4.

Forslaget vil endvidere indebære, at Arbejdsmarkedets Tillægspension har pligt til at udbetale engangsbeløbet efter § 4, stk. 1, nr. 1, uden ansøgning til de uddannelsessøgendes NemKonto. Arbejdsmarkedets Tillægspension anmoder uddannelsessøgende, som ikke har en NemKonto, om at anvise en NemKonto med henblik på udbetaling af engangsbeløbet, jf. § 5, stk. 3.

Det foreslås i § 6, stk. 3, at der til brug for udsøgningen i medfør af stk. 1 og 2 kan blive behandlet oplysninger om ydelsestype, udbetaling og personnummer for de uddannelsessøgende, som er omfattet af § 4.

Forslaget vil indebære, at Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, til brug for udsøgningen af den berettigede personkreds, kan behandle, herunder samkøre som udgangspunkt almindelige, ikke-følsomme personoplysninger om ydelsestype samt fortrolige oplysninger om personnumre på de uddannelsessøgende, der er omfattet af § 4, og videregive personnumrene for de tillægstipendiemodtagere, som er berettiget til engangsbeløbet, til Arbejdsmarkedets Tillægspension. Det bemærkes dog, at oplysning om, at personer i den berettigede modtagerkreds opfylder betingelserne for at modtage SU-handicaptillæg, vurderes at være en følsom oplysning i sig selv, også selvom der ikke behandles oplysninger om den specifikke årsag til, at tillægget modtages.

De udsøgte personnumre vil tidligst kunne sendes til Arbejdsmarkedets Tillægspension efter lovforslagets ikrafttræden, jf. forslagens § 12.

Det foreslås i § 6, stk. 4, 1. pkt., at Arbejdsmarkedets Tillægspension fra CPR indsamler oplysning om dødsfald på de uddannelsessøgende omfattet af § 4, der får udbetalt engangsbeløbet automatisk, jf. § 5, stk. 2, eller efter anmodning, jf. § 5, stk. 3.

Forslaget vil medføre, at Arbejdsmarkedets Tillægspension indsamler oplysning om dødsfald på de uddannelsessøgende omfattet af § 4, der får udbetalt engangsbeløbet automatisk, jf. § 5, stk. 2, eller efter anmodning, jf. § 5, stk. 3. Indsamling af oplysning om dødsfald skal så vidt muligt sikre, at

engangsbeløbet ikke udbetales til dødsboet efter uddannelsessøgende, der på udbetalingstidspunktet er afdøet ved døden, jf. lovforslagets § 4, stk. 3.

Det foreslås i § 6, stk. 4, 2. pkt., at Arbejdsmarkedets Tillægspension fra CPR indsamler oplysninger om navn og adresse på de uddannelsessøgende omfattet af § 4, der får udbetalt engangsbeløbet efter anmodning, jf. § 5, stk. 3.

Forslaget vil medføre, at Arbejdsmarkedets Tillægspension indsamler oplysninger i CPR om navn og adresse på de uddannelsessøgende, der ikke har en NemKonto, og ikke i andre it-systemer, der indeholder oplysninger om adresser.

Indsamlingen af oplysninger efter § 6, stk. 4, sker i overensstemmelse med §§ 31 og 32 i lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 702 af 23. maj 2022. Bestemmelsen udgør derudover en særhjemmel til, at Arbejdsmarkedets Tillægspension kan genbruge oplysninger om adresse fra CPR i overensstemmelse med § 34 i lov om Det Centrale Personregister.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, punkt 3, om forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Til § 7

Det foreslås i § 7, at engangsbeløb, som er udbetalt til en uddannelsessøgende eller dennes dødsbo, der ikke er berettiget til det udbetalte beløb efter § 4, ikke skal betales tilbage, hvis udbetalingen skyldes en myndighedsfejl, herunder fejl i udsøgningsdata, jf. forslaget § 6, og det samlede udbetalte beløb ikke overstiger 2.000 kr.

Forslaget vil indebære, at der ikke skal ske tilbagebetaling af engangsbeløbet, selv om modtageren ikke fuldt ud er berettiget til det udbetalte beløb, hvis det beløb, som er udbetalt uberettiget, udgør op til 2.000 kr. Dette kan f.eks. være i de tilfælde, hvor fejlen skyldes en fejl hos Arbejdsmarkedets Tillægspension i forbindelse med udbetalingen eller en fejl i de data, som Uddannelses- og Forskningsstyrelsen har trukket fra SU-systemet i forbindelse med udbetalingen, jf. forslaget til § 6. Grænsen på 2.000 kr. skal dog samtidigt sikre, at uddannelsessøgende har pligt til at tilbagebetale det fulde beløb, som er modtaget uberettiget, hvis det udbetalte beløb er over 2.000 kr., f.eks. i tilfælde af større datafejl. Ved fejludbetalinger over 2.000 kr. kan Arbejdsmarkedets Tillægspension kræve det fulde beløb, der er modtaget uberettiget, tilbagebetalt i medfør af reglerne om *condictio indebiti*.

Uanset bestemmelsen i § 4, stk. 3, hvorefter engangsbeløbet ikke udbetales til dødsboet efter uddannelsessøgende, der på udbetalingstidspunktet er afdøet ved døden, vil engangsbeløb, der på grund af en myndighedsfejl er udbetalt til boet efter en uddannelsessøgende ikke blive krævet tilbagebetalt. Myndighedsfejlen kan f.eks. skyldes fejl i udsøgningsdata. Det kan f.eks. også skyldes, at dødsfaldet er sket kort tid før udbetalingstidspunktet, og derfor endnu ikke er blevet registreret i CPR.

Til § 8

Det foreslås i § 9, at Arbejdsmarkedets Tillægspension skal videregive oplysninger om udbetalings-tidspunkt og personnummer på personer, der har modtaget engangsbeløbet efter § 4 til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til brug for statistisk opfølgning og analyse, samt opbevaring styrelsens statistiske datavarehus, jf. bekendtgørelse nr. 257 af 8. marts 2023 om det fælles it-baserede datagrundlag og det statistiske datavarehus på beskæftigelsesområdet.

Forslaget vil indebære, at Arbejdsmarkedets Tillægspension får en pligt til at indsende ovennævnte oplysninger om udbetaling af engangsbeløbet til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering til brug for statistik, overvågning, analyse og forskning. Oplysningerne registreres og opbevares i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings statistiske datavarehus, jf. § 38 i lov om organisering og understøttelse af beskæftigelsesindsatsen jf. lovbekendtgørelse nr. 1294 af 20. september 2022, hvorefter data af betydning for arbejdsmarkedsovervågningen m.v. samles i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekrutterings statistiske datavarehus.

Oplysningerne om ordningen kan herefter køres sammen med andre relevante registre i Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering og anvendes til, at styrelsen kan betjene ministeren og Folketinget, overvåge arbejdsmarkedet, lave statistik, analyser og forskning på ordningen på statistisk niveau fordelt på fx køn, alder, geografi eller ydelsestype m.v.

Til § 9

Det skatteretlige udgangspunkt for indkomstbeskatningen efter statsskattelovens § 4 er, at enhver form for indtægt er skattepligtig for modtageren. Offentlig støtte er efter gældende ret som udgangspunkt skattepligtig indkomst, medmindre der er særskilt hjemmel til skattefritagelse, f.eks. i ligningsloven. Der ikke fastsat regler om skattefritagelse af den foreslåede ekstra økonomiske støtte til modtagere af ældrecheck for 2023 og engangsbeløb til visse SU-modtagere for december 2022.

Det foreslås i § 9, stk. 1, at ekstra økonomisk støtte efter § 1 og engangsbeløb efter § 4 er skattefri.

Forslaget betyder, at ekstra økonomisk støtte efter § 1 og engangsbeløbet efter § 4 ikke vil indgå i opgørelsen af den skattepligtige indkomst og dermed ikke vil få indflydelse i forbindelse med tildeling af en række indkomstafhængige ydelser.

Indeståender på personens bankkonti eller ubrugte midler vil efter lov om individuel boligstøtte, jf. lovbekendtgørelse nr. 229 af 12. februar 2021 og efter lov om social pension, jf. lovbekendtgørelse nr. 527 af 25. april 2022 indgå i opgørelsen af formuen og vil i visse tilfælde kunne påvirke personens ret til ydelser eller udmålingen heraf. Som udgangspunkt anvender myndighederne i forhold til boligstøtte og pension den seneste slutligning fra skattemyndighederne i forbindelse med tilkendelse og beregning af ydelser, hvor formuen skal opgøres. For de borgere, der løbende modtager ydelser, anvendes den seneste slutligning typisk som udgangspunkt for formueopgørelsen. Personen har dog oplysningspligt og har derfor pligt til at give myndighederne besked, hvis formuen aktuelt er højere og har ret til at få lagt den aktuelle formue til grund, hvis den er mindre end oplysningerne fra slutligningen. Slutligningen for 2023 vil f.eks. først blive anvendt som grundlag for formueopgørelser, når den foreligger i år 2024, og vil derfor som udgangspunkt blive lagt til grund for opgørelsen af formuen pr. den 1. januar 2026 og dermed for ydelsesudbetalinger i hele 2026.

Det foreslås i § 9, stk. 2, at ekstra økonomisk støtte efter § 1 og engangsbeløbet efter § 4 til og med år 2026 ikke indgår i tildelingen eller beregningen af offentlige forsørgelsesydelse, herunder pension og andre indkomst- og formueafhængige offentlige ydelser, og medfører ikke fradrag i disse ydelser for ydelsesmodtageren, dennes ægtefælle, samlever eller andre husstandsmedlemmer.

Forslagene vil indebære, at ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet hverken skal indgå i en eventuel opgørelse af formue eller indtægtsgrundlag m.v. i forbindelse med tildelingen og beregningen m.v. af offentlige ydelser. Støtten vil heller ikke skulle indgå i vurderingen af pensionistens økonomiske situation i forbindelse med tilkendelse af et personligt tillæg efter § 14, stk. 1, i lov om social pension.

Andre indkomstafhængige offentlige ydelser, hvori den ekstra økonomiske støtte eller engangsbeløbet ikke skal indgå, kan f.eks. være boligstøtte og børnetilskud.

Hvis en ydelsesmodtager ikke inden udgangen af 2024 har brugt den ekstra økonomiske støtte, vil beløbet indgå i skattemyndighedernes slutligning for skatteåret 2024. Disse oplysninger lægges som udgangspunkt til grund for formueopgørelsen i 2026, herunder den årlige formueopgørelse den 1. januar 2026 i forbindelse med udbetaling af visse ydelser, f.eks. pension og boligstøtte. Beløbet vil dermed i visse tilfælde kunne påvirke personens ret til ydelsen eller udmålingen heraf.

Efter forslaget ses der bort fra ekstra økonomisk støtte efter § 1 og engangsbeløb efter § 4 til og med år 2026.

Forslaget vil indebære, at ekstra økonomiske støtte og engangsbeløbet vil kunne indgå i en opgørelse af formue ved tildeling m.v. af offentlige ydelser fra den 1. januar 2027, hvis den ekstra økonomiske støtte eller engangsbeløbet ikke er forbrugt inden denne dato.

Det foreslås i § 9, stk. 3, at en person, der modtager en offentlig forsørgelsesydelse, selv skal oplyse myndigheden, som udbetaler den offentlige forsørgelsesydelse, om udbetalingen af ekstra økonomisk støtte efter § 1 eller engangsbeløb efter § 4.

Forslaget vil indebære, at modtagerne af ekstra økonomisk støtte eller engangsbeløbet i perioden frem til udgangen af 2026 selv skal gøre opmærksom på, at støtten og engangsbeløbet ikke skal indgå i tildelingen og udmålingen af ydelser eller tillæg.

Myndigheden, som udbetaler sociale ydelser hvori den ekstra økonomiske støtte eller engangsbeløbet ikke skal indgå, vil ikke automatisk vide, at ydelsesmodtageren har fået udbetalt støtte eller engangsbeløb. Det gælder også for Udbetaling Danmark, som i forbindelse med udbetaling af en anden ydelse ikke automatisk vil vide, at pensionisten har været i målgruppen for ekstra økonomisk støtte.

Hvis personen i perioden modtager en ydelse, som den ekstra økonomiske støtte ikke skal indgå i tildelingen eller beregningen af, vil vedkommende kunne anmode Udbetaling Danmark eller kommunen om at se bort fra den ekstra økonomiske støtte i forbindelse med ansøgning om en ydelse eller i forbindelse med den årlige formueopgørelse frem til udgangen af 2026. Det vil f.eks. gælde i forhold til en ansøgning af personligt tillæg eller helbredstillæg efter lov om social pension eller den årlige formueopgørelse, som anvendes til brug for afgørelsen om ældrecheck eller udbetaling af boligstøtte.

Det foreslås i § 9, stk. 4, at for at myndigheden kan se bort fra ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet i de i stk. 2 nævnte situationer, skal modtageren af ekstra økonomisk støtte eller engangsbeløbet efter anmodning fra den relevante myndighed dokumentere at have modtaget støtten eller beløbet.

Dokumentationen vil kun være relevant i det omfang, den relevante myndighed ikke i forvejen har oplysninger om udbetaling af den ekstra økonomiske støtte eller engangsbeløbet. Det vil således f.eks. ikke være relevant for Udbetaling Danmark at anmode om dokumentation for ekstra økonomisk støtte, idet Udbetaling Danmark efter anmodning fra pensionisten kan fremfinde oplysningerne om udbetaling af ekstra økonomisk støtte. Det vil således være tilstrækkeligt, at pensionisten selv gør opmærksom på, at vedkommende har modtaget ekstra økonomisk støtte, som Udbetaling Danmark skal se bort fra i forbindelse med udbetaling af andre sociale ydelser.

Dokumentation for udbetaling af den ekstra økonomiske støtte eller engangsbeløbet kan ske i form af afgørelsen om udbetalingen. Det vil dog ikke være et krav, at personen godtgør, at den ekstra økonomiske støtte eller engangsbeløbet ikke er forbrugt, eller er adskilt fra anden formue, f.eks. på en særskilt konto for at undgå, at den indgår i en ydelse, der opgøres på baggrund af formue.

Til § 10

Udgangspunktet er, at en person kan råde over sine ejendele, herunder fordringer, ved at foretage formueretlige dispositioner såsom at overdrage det pågældende aktiv til en tredjemand. En overdragelse af fordringer kan dog være udelukket, hvilket er tilfældet i mange love, der regulerer udbetalinger af beløb, der udbetales til særlige formål. Formål der vil forspildes, hvis beløbet ikke effektivt udbetales til den pågældende person.

En persons kreditorer kan som udgangspunkt søge sig fyldestgjort i de aktiver, som personen frit kan råde over, herunder fordringer. En række aktiver, herunder fordringer, er dog ved lov friholdt for kreditorenes adgang til retsforfølgning. Bl.a. indeholder retsplejelovens §§ 511 og 512 forbud mod udlæg i visse fordringer, f.eks. krav på underholdsbidrag.

Det foreslås i § 10, stk. 1, at ekstra økonomisk støtte efter § 1 og engangsbeløb efter § 4 ikke kan overdrages eller gøres til genstand for retsforfølgning frem til udbetalingstidspunktet.

Forslaget om forbud mod overdragelse af kravet på ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet skal sikre en effektiv udbetaling af beløbet til ydelsesmodtageren. Forslaget vil således medføre, at der ikke kan støttes ret på aftaler eller ensidige tilkendegivelser, hvor en ydelsesmodtager overdrager retten til ekstra økonomisk støtte eller engangsbeløb. Hvis der i strid med det foreslåede forbud skulle blive indgået en aftale om overdragelse af kravet, vil en sådan aftale være ugyldig. Det samme gælder en ensidig tilkendegivelse (løfte) om overdragelse.

Hvis der ikke fastsættes regler om beskyttelse mod retsforfølgning, vil der være risiko for, at ydelsesmodtagere, der har krav på ekstra økonomisk støtte eller engangsbeløbet, vil skulle tåle, at beløbet anvendes til at betale afdrag på gæld, og derved kan beløbet ikke anvendes til at dække de fortsat høje forbrugspriser, som følge af inflation.

Ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet vil være beskyttet mod retsforfølgning frem til det faktiske udbetalingstidspunkt, hvor pengene indgår på ydelsesmodtagerens konto, hvorefter ydelsesmodtageren vil kunne disponere over beløbet, ligesom ydelsesmodtagernes eventuelle kreditorer fra dette tidspunkt vil kunne foretage retsforfølgning mod beløbet.

Det foreslås videre i § 10, stk. 2, at ekstra økonomisk støtte efter § 1 og engangsbeløb efter § 4 ikke kan anvendes til modregning.

Det vil gælde generelt, at der ikke kan ske modregning, og det gælder alle typer af modregning, herunder modregning i ekstra økonomisk støtte og engangsbeløbet for uberettiget modtagne sociale ydelser.

Begrundelsen for at afskære adgang til modregning er ønsket om så vidt muligt at sikre opnåelsen af formålet med udbetalingen af den ekstra økonomiske støtte og engangsbeløbet, dvs. at beløbene udbetales, så det kan anvendes til at dække de fortsat høje priser.

Der henvises i øvrigt til de almindelige bemærkninger, afsnit 2.6.

Til § 11

Efter gældende regler i § 25 i lov om Udbetaling Danmark dækker staten udgifterne til Udbetaling Danmarks opgaver på sagsområder, der overføres fra staten, gennem indbetaling af administrationsbidrag til Udbetaling Danmark. Bidragene skal kunne afholdes inden for bevillingen til opgaven på finansloven for det år, som bidragene skal dække. Bestyrelsen for Udbetaling Danmark fastsætter størrelsen af bidragene.

Det foreslås i § 11, stk. 1, at staten afholder udgifterne til ekstra økonomiske støtte og engangsbeløbet efter denne lov.

Forslaget til stk. 1 omfatter udgifter til selve udbetalingen af den ekstra økonomiske støtte og engangsbeløbet.

Forslaget betyder, at det er staten, der betaler alle udgifterne til den ekstra økonomiske støtte og engangsbeløbet.

Det foreslås i § 11, stk. 2, at staten afholder alle udgifter til Udbetaling Danmarks administration af opgaverne om ekstra økonomisk støtte efter denne lov gennem betaling af et administrationsbidrag, jf. § 25 i lov om Udbetaling Danmark.

Forslaget betyder, at det er staten, der betaler alle administrationsudgifter for den administrative og tekniske bistand, som Udbetaling Danmark leverer i forbindelse med udbetaling af den ekstra økonomiske støtte.

Desuden vil §§ 26 og 27 i lov om Udbetaling Danmark finde anvendelse. Udbetaling Danmark vil således kunne opkræve statens finansiering af udbetalingen direkte fra staten via Statens Koncernbetalinger (SKB).

Det foreslås i § 11, stk. 3, at staten afholder alle udgifter til Arbejdsmarkedets Tillægspensions administration af engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager stipendium som tillæg på grund af en funktionsnedsættelse eller som enlige forsørgere.

Forslaget betyder, at det er staten, der betaler alle administrationsudgifter for den administrative og tekniske bistand, som Arbejdsmarkedets Tillægspension leverer i forbindelse med udbetaling af engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager stipendium som tillæg på grund af en funktionsnedsættelse eller som enlige forsørgere.

Til § 12

Det foreslås, at loven træder i kraft den 3. maj 2023.

Formålet er at sikre, at første udbetaling af ekstra økonomisk støtte så vidt muligt kan ske inden udgangen af maj 2023.

Formålet er endvidere at sikre, at de data, der udsøges af Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, jf. lovforslagets § 6, kan videregives til Arbejdsmarkedets Tillægspension således, at udbetalingen af engangsbeløbet til uddannelsessøgende, der for december 2022 modtog SU-handicaptillæg eller SU-forsørgertillæg som enlig forsørger, så vidt muligt kan ske i 2023 i overensstemmelse med den politiske aftale.

Til § 13

I § 1, stk. 1, i lov om Udbetaling Danmark er oplistet de lovområder vedrørende sociale ydelser, som Udbetaling Danmark varetager opgaver efter. Det fremgår bl.a., at Udbetaling Danmark varetager de opgaver, der tillægges Udbetaling Danmark i henhold til lov om social pension.

Lov om Udbetaling Danmark fastlægger de overordnede rammer for Udbetaling Danmarks administration og sagsbehandling. Lov om Udbetaling Danmark indeholder bl.a. bestemmelser om vejledning af borgeren, ledelse, tilsyn og regnskab og revision.

I lovforslagets § 3 foreslås det, at udbetaling af ekstra økonomisk støtte skal varetages af Udbetaling Danmark.

Det foreslås derfor i § 13, at den foreslåede lov om ekstra økonomisk støtte til modtagere af ældrecheck, engangsbeløb til uddannelsessøgende, der modtager stipendium som tillæg på grund af en funktionsnedsættelse eller som enlige forsørgere, og ophævelse af lov om den sociale pensionsfond indsættes i § 1, stk. 1, i lov om Udbetaling Danmark som § 1, stk. 1, nr. 20.

Forslaget betyder, at opgaven med udbetaling af ekstra økonomisk støtte vil blive omfattet af de gældende bestemmelser i lov om Udbetaling Danmark om rammerne for Udbetaling Danmarks administration og sagsbehandling. Som følge af forslaget til § 12, stk. 1, om, at staten afholder udgifterne til ekstra økonomisk støtte, vil det være reglerne i lov om Udbetaling Danmark, der gælder for statslige overførte opgaver, der regulerer administrationen.

Til § 14

Den sociale pensionsfond er oprettet ved lov nr. 270 af 4. juni 1970, hvor der indførtes et særligt pensionsbidrag til finansiering af tillægspension til alle, der får social pension. Indbetalinger til fonden stopper med virkning fra 1. januar 1982, og fondens midler skal herefter anvendes til pensionsforbedringer. Med virkning fra 1996 blev det muligt at overføre midler fra fondens grundkapital til finansiering af pensionsforbedringer. Der henvises til almindelige bemærkninger pkt. 2.7.1.

Det foreslås i *stk. 1*, at lov om den sociale pensionsfond ophæves.

Det vil betyde, at der ikke længere vil være en social pensionsfond, og pensionsfonden er i øvrigt tom. Pensionsforbedringer til personer, der har ret til social pension og til delpension, vil skulle finansieres på anden vis.

Det foreslås i *stk. 2*, at Beskæftigelsesministeriet afholder udgiften til revision for regnskabsåret 2022. Der vil ikke blive foretaget revision af fonden for 2023.

Det foreslåede vil betyde, at de sidste udgifter til revision for den sociale pensionsfond vil være for regnskabsåret 2022. Disse udgifter vil blive afholdt af Beskæftigelsesministeriet. Videre foreslås, at der ikke vil blive foretaget revision af fonden for 2023. Det skyldes, at der ikke er aktiviteter i den sociale pensionsfond i 2023, idet de sidste aktiviteter vedrørende fonden er foregået i 2022. Fonden er i praksis afviklet i 2022, og der udestår alene den foreslåede ophævelse af loven.

Til § 15

Det foreslås i § 16, at loven ikke gælder for Færøerne og Grønland.

Baggrunden herfor er, at lovforslaget vedrører sagsområder, der er overtaget af Færøerne og Grønland.

Lov om Udbetaling Danmark gælder ikke for Færøerne og Grønland og indeholder ikke en anordningshjemmel til at sætte loven i kraft for disse dele af riget.

Lov om den sociale pensionsfond gælder ikke for Færøerne og Grønland og indeholder ikke en anordningshjemmel til at sætte loven i kraft for disse dele af riget.